



2021

FRENŠTÁTSKÝ ZPRAVODAJ



ZVONIČKA STRÁŽKYNĚ BESKYD ODZVONILA TĚŽAŘŮM

Dobojováno! Valaši uhájili krajinu před těžaři. Poslední zvonění za uzamčení země valašské se konalo 20. června 2021. Před čtrnácti lety Valaši symbolicky zamkli svou zem před těžaři na 100 let. Stalo se tak na památném Radhošti. Pod uzamykací dekret se tehdy podepsalo 26 beskydských samospráv a organizací. Úsilí o záchranu Beskyd nebylo marné. Těžba uhlí, jejíž hrozba visela nad regionem celá desetiletí, je zažehnána. Důl Frenštát se stane minulostí. Už v listopadu letošního roku bude zahájena jeho likvidace.



Na Horečkách odzvonili těžařům

Velká radost i zadostiučinění. Takto krátce se dají shrnout pocity všech, kteří se zasadili o zrušení Dolu Frenštát, jehož zasypání by mělo začít na podzim. Oslava proběhla v neděli 20. června u Zvoničky Strážkyně Beskyd na Horečkách a všichni přítomní si mohli odzvonit umíráček Dolu Frenštát. Oslavu zahájila salva z portátské ručnice a k poslechu zahrála beskydská muzika RukyNaDudy.



„Posledních 14 let jsme se tady scházeli pravidelně, letos je to jiné. Je to naposledy. A právě tady u Zvoničky Strážkyně Beskyd bychom chtěli poděkovat bez rozdílu všem, kdo se zasadili o to, že můžeme oslavit definitivní konec Dolu Frenštát. Ano, je pravdou, že pokud pod Beskydami bude uhlí, vždy bude někoho lákat tento nerost vytěžit. Ale pro současnost i dohlednou budoucnost je naše krajina zachráněna. Naším cílem bylo předat Beskydy neporušené těžbou uhlí našim dětem. A to se podařilo,“ uvedl starosta Trojanovic Jiří Novotný.

—red—

Požádat o výměnu končícího řidičáku lze i elektronicky

Ministerstvo dopravy spustilo od června 2021 možnost podat žádost o výměnu neplatného řidičského průkazu elektronicky přes Portál občana s využitím datové schránky. Požádat o nový průkaz lze nejdříve 90 dnů před koncem platnosti. Díky této službě si občan ušetří jednu cestu na úřad. Žadatel při podání žádosti musí potvrdit správnost předvyplněných údajů včetně aktuální podoby a vybere si úřad, na kterém si chce vyrobený průkaz vyzvednout. Do 20 dnů přijde upozornění, že průkaz byl vyroben a je připraven k osobnímu vyzvednutí. Při vyzvednutí nového průkazu musí žadatel odevzdat neplatný průkaz. Tak jak uvádí Ministerstvo dopravy, je to první fáze elektronizace podání žádostí na dopravních agendách a brzy budou následovat další možnosti. *Miroslav Maslaňák, vedoucí odboru dopravy*

Město nabízí k prodeji pozemky a stavby v areálu CO skladů

Zastupitelstvo města Frenštát pod Radhoštěm schválilo usnesením č. 495/20/ZM/2021 na svém zasedání 22. dubna 2021 zveřejnění záměru prodeje souboru pozemků a staveb areálu CO skladů ve Frenštátě pod Radhoštěm. Záměr prodeje a aukční vyhláška s přílohami jsou zveřejněny na webových stránkách města po stanovenou dobu, tj. do 31. 12. 2021. Po jejím uplynutí bude proveden prodej souboru pozemků a staveb formou aukce v elektronickém nástroji. Podrobnější popis naleznete ve zveřejněných dokumentech. *Luboš Drachovský, vedoucí odboru OIR*



Pálení svatojánských ohňů v předvečer svátku svatého Jana Křtitele



Město se vrátilo k tradičnímu vítání občánků

Vzhledem ke zlepšující se epidemiologické situaci a postupnému rozvolňování opatření se město Frenštát pod Radhoštěm po více než roce vrací k vítání občánků.

Ve velmi příjemné atmosféře se neslo vítání občánků 18. června 2021, kdy starosta města Miroslav Halatin a místostarostové Pavel Mička a Jiří Unruh slavnostně přivítali mezi občany města 20 dětí, 7 děvčat a 13 chlapců. Starosta města slavnostně přivítal také Davida Kretka - prvního občana našeho města v roce 2021.

Pro každého z nových občánků pak byl připraven věčný dárek. Pokud to epidemiologická situace dovolí, další vítání občánků se uskuteční v průběhu podzimních měsíců letošního roku.

*Iva Vašendová,
vedoucí odboru vnějších vztahů*



foto: Karolína Dufková

Aquapark zahájil dvacátou sezónu

V sobotu 5. června 2021 zahájil frenštátský aquapark výroční, 20. sezónu. Otevřen je denně od 9 do 20 hodin a spolu s koupáním nabízí také sportovní aktivity, jako je stolní tenis a beach volejbal, a možnost občerstvení.

„Před otevřením proběhly opravy strojního zařízení aquaparku a nátery dřevěných částí budov zázemí aquaparku. Samozřejmě most byl připraven zelených ploch,“ sdělil Jiří Štefek, vedoucí městských sportovních zařízení. Pro návštěvníky je připravena houpací vodní jeskyně, skluzavka, tobogán, tradičně pak beach volejbalové hřiště, tři stoly na stolní tenis a pro nejmenší pískoviště se skluzavkou. „Po dvou letech

dochází k mírnému navýšení ceny vstupného. Na druhou stranu je zrušeno parkovné u aquaparku,“ upozorňuje Jiří Štefek. Základní celodenní vstupné činí 120 korun za dospělého, 90 korun zaplatí děti, mládež do 18 let a senioři. Pro časté návštěvníky jsou připraveny zvýhodněné permanentky na pět či deset vstupů.

*Iva Vašendová,
vedoucí odboru vnějších vztahů*

Město ocenilo práci frenštátských pedagogů

Ve středu 23. června 2021 ocenilo vedení města pět pedagogických pracovníků frenštátských škol. Předání ocenění Pedagogická osobnost školy se uskutečnilo v obřadní síni Městského úřadu. Lenka Šimová (ZŠ Záhumí), Bronislava Závodná (Hotelová škola), Lenka Ráchel Pustějovská (ZŠ Tyršova 913), Anna

Vondráček Janíková (ZUŠ) a Vladimíra Švarcová (Gymnázium a SPŠEI) převzaly z rukou starosty města Miroslava Halatina, místostarosty Pavla Mičky a předsedkyně komise školství Zity Kučové plakety J. A. Komenského, pamětní list, květinový a finanční dar.

Iva Vašendová, tisková mluvčí



foto: Iva Vašendová

Nový přechod před vlakovým nádražím

O prázdninách začaly přípravné práce na vybudování nového přechodu na ul. Nádražní. Nový přechod by měl být hotov do 30. srpna. V průběhu stavby může dojít k dopravním omezením.

„Předali jsme staveniště firmě STAVIA – silniční stavby, a. s., která je na základě veřejné zakázky zhotovitelem díla,“ uvedla Vladimíra Martiníková z odboru investic a rozvoje MěÚ. „Součástí vybudování nového přechodu bude navíc oprava napojeného chodníku a úprava stávajícího ochranného ostrůvku, který bude rozšířen.

Přechod bude také nasvětlen,“ doplnila Vladimíra Martiníková. Stavba bude probíhat po částech a může dojít k dopravním omezením, o kterých bude veřejnost s předstihem informována zhotovitelem stavby. Celkové náklady dosáhnou výše 1 305 tisíc korun a hotovo by mělo být do konce prázdnin.

Iva Vašendová, tisková mluvčí

Technické služby opravují místní komunikace

Už několik dní můžeme na frenštátských ulicích vidět pracovníky Technických služeb města, kteří za pomoci speciální nástavby nákladního automobilu opravují ty nejhorší díry v místních komunikacích.



„K opravám se používá asfaltová emulze. Ta se smíchá s drobným šterkem a směs se stříká do děr a trhlin na komunikacích až se nerovnosti zaplní,“ vysvětlil Jiří Boháč. Pracovníci Technických služeb už opravili největší díry v sídlišti Školská čtvrť,

Beskydské, dále komunikaci v části ulic Podříčí, Šibenky, Podkopčí, a také ulice v centru města. Práce na opravách místních komunikací provádí Technické služby každý rok. „Pokud mě paměť neklame, tak je to už více jak 20 let. Na nákup materiálu je v rozpočtu Technických služeb vyčleněno celkem 910 tisíc korun. Tato položka ovšem zahrnuje také posypové materiály, sůl, či například písek do dětských pískovišť. Pokud to ale bude potřeba, tak rozpočet navýšíme,“ uzavřel Jiří Unruh, místostarosta města.

Iva Vašendová, tisková mluvčí

Frenštát mění dopravní značení. Kvůli plynulosti dopravy a lepšímu parkování

Město Frenštát pod Radhoštěm projednalo a schválilo úpravu provozu na místních komunikacích v lokalitě ulic Kalusova, Janáčkova, Jandovo stromořadí, Dvořákova, Lesní, Okružní a Příčnice v k.ú. Frenštát pod Radhoštěm nacházející se vlevo ve směru silnice č. I/58 – ul. Záhumí. V listopadu 2020 vydal silniční správní úřad veřejnou vyhlášku Opatření obecné povahy – stanovení místní úpravy provozu na pozemních komunikacích.

Úprava místního dopravního značení spočívá ve zjednosměrnění některých ulic v návaznosti na ponechaný stávající jednosměrný provoz. Budou vytvořeny ucelené dva hlavní okruhy z ulic dané lokality. První okruh tvoří ul. Kalusova s jednosměrným napojením na silnici č. I/58 (ul. Záhumí) propojená s ul. Janáčkovou s výjezdem opět na silnici č. I/58.

Druhý okruh tvoří ul. Jandovo stromořadí s ul. Příčnice, který zůstává v původním jednosměrném provozu a ul. Příčnice je propojena se silnicí č. I/58 ul. Dvořákovou taktéž v původním obousměrném provozu. Na ul. Dvořákovou je napojena ul. Okružní, která tvoří

další polokruh s ul. Lesní s možností napojení na silnici č. I/58 přes ul. Příčnice nebo přes ul. Dvořákova.

Důvodem úprav je požadavek na zprůhlednění dopravní situace v dané lokalitě. Předmětné komunikace tvoří spleť pozemních komunikací s křižovatkami, řidiči nemají kde zaparkovat, složité se vyhýbají na úzkých vozovkách, šířky komunikací nejsou v celé délce jednotné, na komunikacích se nenachází dopravní omezení spočívající v omezení stání. Zavedení úprav dopravního značení se předpokládá v průběhu měsíců září–říjen 2021.

Vladimíra Martiníková, referentka odboru investic a rozvoje MěÚ

Město je přesně takové, jako lidé, kteří v něm žijí

„Zmetci zas.ní! „Urazit jim pazoury!“ „Řezat je od rána do večera!“ „Zase nějakí mladí parchanti!“ To je jen krátký výčet komentářů, které se pravidelně objevují pod příspěvky na sociálních sítích, které se věnují nájezdům vandalů, kteří v poslední době likvidují koše, zastávky, nebo mobilní knihovny v našem městě.



Jejich činy pro tentokrát nechám bez komentáře, protože všem rozumně uvažujícím lidem je jasné, že jde o jednání nepřijatelné, ubohé a hloupé. To, nad čím se chci pozastavit jsou výše zmíněné odsuzující a rozhněvané komentáře. Proč? Protože mi zkrátka připadají zcestné a do jisté míry i pokrytecké. Vždyť naše město je přece přesně takové, jací jsou lidé, kteří v něm žijí. A pokud vycházíme z předpokladu, že zastávku, knihovnu, nebo odpadkový koš rozkopali mladí lidé, tak bychom se v první řadě neměli ptát na to KDO? ale PROČ? PROČ naše děti nebo vnoučata ničí a rozbíjí věci, které mají sloužit všem? Ano, jistě, první argument, který na

tuto otázku zazní... „No moje děcka tohle určitě nedělají“. Opravdu je to tak? Anebo jen nechceme vidět to, že to, co se děje, je vizitkou nás všech a že dělení na naše a vaše v tomto případě jako argument neobstojí? To, že si vybíjejí mladí své frustrace na malé dřevěné knihovně, je už následkem nějaké příčiny. Mnohdy nevšimavostí nás, rodičů, kteří svou výchovu často přenecháváme mobilní aplikaci. Zkrátka na tom našem maloměstě mnozí žijeme jako skuteční maloměstáci. To, co je za plotem, mě nezajímá, co se děje na druhé straně chodníku, je mi jedno. Naučili jsme se krásně vymlouvat jeden na druhého a hlavně umíme úžasné nadávat. Tu na politiky, tu na sousedy, tu na radní, tu na stát a mnohdy i na celý svět a výsledkem tohoto našeho životního nastavení jsou nakonec činy našich dětí. Možná kdybychom se více starali a měli čas na své blízké, vypadalo by toto město jinak. Protože město je přesně takové, jací jsou lidé v něm.

Marian Žárský

Na Rožnovské se opravují přechody

Koncem června začaly práce spojené s úpravou komunikace na ul. Rožnovská 1/58 s cílem zajistit bezpečné přecházení pro chodce na této komunikaci. Projekt, jehož cílem je zvýšení bezpečnosti provozu na komunikaci I. třídy 1/58, která prochází napříč městem, by měl být hotov do konce srpna letošního roku. V průběhu stavby může docházet na této komunikaci k dopravním omezením. Náklady jsou vyčísleny ve výši 3,28 milionů korun. Město Frenštát pod Radhoštěm získalo na tento projekt dotaci necelých 2,4 mil. korun.

„Upraveny budou 4 přechody pro chodce. Stávající přechody na Rožnovské svojí délkou a umístěním nevyhovují požadavkům na bezpečné přecházení. Proto budou tři přechody upraveny a jeden nahrazen za bezpečné místo pro přecházení přes komunikaci. Budou tak odpovídat dnešním bezpečnostním standardům a splňovat všechny technické požadavky pro pohyb pohybově či zrakově postižených osob. Součástí bude i nasvětlení přechodů a rekonstrukce přístupových chodníků,“ uvedla Vladimíra Martiníková, referentka odboru investic a rozvoje MěÚ.

V místě přechodů pro chodce bude s ohledem na bezpečnost navíc snížen počet jízdních pruhů na dva, čímž dojde ke zkrácení délky samotných přechodů. Komunikace první třídy č. 1/58 vstupuje do města jako dvoupruhová a následně se rozšiřuje na čtyři jízdní pruhy. „Bohužel toto rozšíření, které mělo zajistit hlavně plynulost provozu při průjezdu městem, naopak vedlo k tomu, že řidiči nedodrží předepsaný rychlostní limit 50 km/h,

často jezdí podstatně rychleji a více pruhů využívají k předjíždění,“ doplnila referentka odboru investic a rozvoje. Ke zvýšení celkové bezpečnosti a plynulosti dopravy na komunikaci povede i vložení samostatných odbočovacích pruhů pro odbočení vlevo.

Město získalo na projekt Zvýšení bezpečnosti komunikace na ul. Rožnovské ve Frenštátě pod Radhoštěm dotaci z IROP Evropského fondu pro regionální rozvoj prostřednictvím MAS Lašsko ve výši 2375 tisíc korun. Celkové náklady projektu dosáhnou dle smlouvy výše 3,28 milionů korun. Úpravy komunikace by měly být dokončeny do 20. 8. 2021. Zhotovitelem je firma COLAS CZ, a. s. „Stavební úpravy by měly probíhat po částech. V průběhu prací může dojít k dočasným dopravním omezením, která budou upřesněna zhotovitelem při samotné realizaci. Komunikace by ale neměla být zcela uzavřená či neprůjezdná,“ uzavřela Vladimíra Martiníková.

Iva Vašendová, tisková mluvčí

Dvoupodlažní vlaky pro Frenštát pod Radhoštěm jsou na testech v Plzni

První z pěti dvoupodlažních push-pull souprav pro Moravskoslezský kraj je hotova. Z továrny Škoda Vagonka zamířila na zkoušky softwaru do Plzně.

Jde o třívozové soupravy, které budou vybaveny klimatizací, wifi, zásuvkami, držáky na lyže a kola a bezbariérovým vstupem. Všechny by měly být dodány letos a zahájit zkušební provoz. Sestavu tří vozů (včetně jednoho řídicího) v provozu doplní lokomotiva řady 750.7 (brejlovec). České dráhy soupravy objednaly pro trať z Ostravy do

Frenštátu pod Radhoštěm, nabízí veškerý současný komfort. Kapacita soupravy bude 356 míst k sezení. Do budoucna se počítá s elektrifikací tratě a využitím elektrických lokomotiv. Push-pully pro Moravskoslezský kraj vycházejí z koncepce vlaků, které Škoda vyrobila pro Deutsche Bahn.

—red—



Vlakové soupravy push-pull pro regionální dopravu mohou jet až 160kilometrovou rychlostí



Frenštátské stíny

Ztišila je až pokuta

Poslední víkend v měsíci květnu prověřovali strážníci městské policie celkem tři oznámení o rušení nočního klidu. Vždy se jednalo o pozdní noční dobu, kdy nájemníci mladšího věku pouštěli nahlas hudbu a sousedé tak nemohli spát. I přes opakované žádosti sousedů mladí nepřestali, a proto byla přivolána městská policie. Strážníci přímo na místě vyměřili hřišníkům pokuty ve výši od 500 Kč do 1000 Kč a samozřejmě zajistili zjednání pořádku vypnutím hudby.

Strážníky zaměstnalo stádo koní

Na služebnu městské policie se v jednu chvíli sešlo několik telefonických oznámení, že po ulici Dráhy, Střelníční a v lokalitě Žuchov běží stádo asi třiceti koní. Strážníci znali majitele, ihned jej informovali. Sami pak odchytili tři koně, které předali majitelce, pak do pozdních nočních hodin odchytili dalších dvacet koní. Zbytek stáda byl pak majitelkou dohledán až ráno.

Jistota je jistota

Kuriózní oznámení přijali strážníci začátkem června. Telefonicky se na ně obrátila žena s žádostí, že je na cestě do Nového Jičína, a není si jistá, zda elektrokolo, které odložila před poliklinikou ve Frenštátě, uzamkla. Obávala se, že by jí mohlo být zcizeno. Strážníci na místě zjistili, že kolo je řádně uzamčeno a o tom také paní informovali.

Pomohli záchranářům

Na služebnu městské policie volali členové posádky rychlé záchranné služby Ostrava, že na ulici Dolní leží na chodníku starší muž, který se nemůže zvednout. Jsou na cestě, ale bohužel rychlá z Frenštátu je na jiném výjezdu a nemůže ihned zasáhnout. Strážníci na místě skutečně našli ležícího staršího muže, který komunikoval a stěžoval si na bolest. Strážníci uložili muže do stabilizované polohy. Do několika minut dorazila sanitka z Ostravy a muže ve stabilizovaném stavu převezla do nemocnice v Novém Jičíně.

Vandalové zaplatí tučnou pokutu

Na linku 156 přijali strážníci oznámení, že na ulici Rožnovská u parku někdo ničí autobusovou zastávku. Hlídka městské policie ihned vyjela na místo, kde zadržela celkem tři mladíky. Strážníci zjistili, že je rozbита jedna ze skleněných výplní zastávky. Mladíci se ke svému jednání nechtěli přiznat. Městská policie má však důkazy o tom, že se protiprávního jednání dopustili, a tak celý případ po zadokumentování předali kolegům z odboru živností a přestupků na městském úřadě. Pachatelům hrozí pokuta až do výše 10000 Kč.

Vladimír Pražák,
ředitel městské policie

Extrémní Beskydská sedmička odstartuje 27. srpna

Velká výzva je po roce znovu na scéně! Extrémní a veřejnosti vyhledávaný závod Beskydská sedmička, který má statut Mistrovství ČR v horském

maratonu dvojic, odstartuje 27. srpna z náměstí Svobody v Trinci. Více než tři tisíce závodníků se budou snažit o co nejrychlejší přechod mezi

sedmi nejvyššími beskydskými vrcholy od Javorového až po Javorník. To vše v časovém limitu 29 hodin a s cílem ve Frenštátě pod Radhoštěm. **—red—**



foto: Archiv MČKS obě fotky



foto: Archiv MČKS obě fotky

Loňský jedenáctý extrémní přechod Beskyd byl výzvou i pro pořadatele. Ti připravili speciální covidovou verzi legendárního závodu, který si nenechalo ujít 3 tisíce sportovců. Do cíle došla polovina z nich

Frenštátští thaiboxeři uspěli na mistrovství v Praze

Ve dnech 12. a 13. 6. se členové frenštátského oddílu DaliGym zúčastnili Otevřeného amatérského mistrovství ČR v Muay Thai v Praze. Za tým nastoupili k semifinálovým zápasům zápasníci Bořivoj Kašpar a Michal Dufek. Pod vedením trenéra Dalibora Lžičáře a jeho asistenta Jana Křenka si první zmiňovaný připsal po tříkolové bitvě s Matějem Charousem

z Leonidas gym Dubí v kategorii do 15 let a váhou do 67 kg velmi těsnou prohru po rozhodnutí rozhodčích na body 3:0 a získal bronzovou medaili. Michal Dufek nastupující v kategorii mužů do 81 kg dokázal ve svém premiérovém zápase svého soupeře Ivo Kelara z Gibu X gym Brno porazit 3:0 na body a postoupil do nedělního finále. Tam se utkal s obhájcem titulu

z loňského roku Geburem Aparadem z Aires gym Ústí nad Labem. Bohužel se projevilo zranění z předchozího zápasu a vyšší kvalita soupeře. Zápas jsme vzdali po 1.kole, neboť nebylo důvodu pokračovat. Zápas našich svěřenců a informace pro nové zájemce o trénincích naleznete na našem facebooku či na webu daligym.cz.

Dalibor Lžičár



foto: Archiv DaliGym

K semifinálovým zápasům nastoupili Bořivoj Kašpar a Michal Dufek

Úspěch frenštátských voltižních jezdců

V sobotu 19. 6. 2021 se voltižní jezdci TJ Slovan Frenštát zúčastnili Oblastního mistrovství Severní Moravy. Podařilo se jim vybojovat spoustu skvělých umístění. Zlato získala skupina Junior, dále pak Barbora Šenkyříková v kategorii děti a Tereza Czyžová v kategorii junior A. Vanessa Mazochová byla stříbrná v kategorii junior B a třetí místo vybojovala také Viktorie Svobodová v jednotlivcích junior B a Vanessa Mazochová a Zoe Klímová ve dvojicích. Poprvé se představili také nováčci, kteří si svůj první závod užili.

—red—



foto: TJ Slovan

Střelecká soutěž na Helštýně

Českomoravská myslivecká jednota, z. s. a Okresní myslivecký spolek, Nový Jičín zorganizovali 19. června t. r. společně se Sportovní střeleckým klubem Frenštát, již 6. ročník střelecké soutěže „Pavlův kňour“. Tato soutěž byla založena na počest bývalého významného člena spolku a myslivce Pavla Šmajstrly. Střelba z lovecké malorážky probíhala tentokrát v pěti disciplínách za účasti bývalého mezinárodního rozhodčího Františka Vyskočila. V kategorii žen zvítězily Lenka Kubačáková, Petra Chromická a Anna Marková a v kategorii mužů Mikuláš Bílík (host z Jihočeského kraje), Martin Zavřel a Roman Přasličák.

Pavel Reich,
člen SSK Frenštát p. R.



foto: Archiv Okresní myslivecký spolek

Hasiči připravují Den se záchranáři

Hasičské hřiště za frenštátským domovem Hortenzie bude patřit v sobotu 28. srpna především

dětem, které zde mohou obdivovat záchranářskou techniku a vyzkoušet si nejrůznější disciplíny. *—red—*



Oblíbený Den se záchranáři se každoročně koná na hasičském hřišti za Domovem Hortenzie

Mladí hasiči bojovali v okresním kole soutěže Plamen

Koncem května se nejmladší dobrovolní hasiči z Frenštátu pod Radhoštěm zúčastnili jarní části okresního kola celostátní soutěže Plamen mladších a starších žáků v požárním

útoku a štafetě dvojic v Tisku. Díky dlouhé odmlce byla vidět nervozita, ale naši mladí hasiči se s tím dokázali poprat a vybojovat krásné 3. místo.

Radek Pitucha



Mladí hasiči měřili své síly v požárnícké všestrannosti

Těšínské se připravuje na novou sezónu

Přípravy na divadelní sezonu 2021–2022 jsou v plném proudu. A kdo jiný by ji měl ve Frenštátě pod Radhoštěm v září otevřít než soubor, který na našem jevišti hraje nejčastěji. Česká scéna Těšínského divadla. „Jestliže ty dvě předešlé sezóny byly přinejmenším velmi nezvyklé, pak ta nastávající sezóna bude pro nás i pro vás také velmi neobvyklá. Ale já pevně doufám, že v pozitivním slova smyslu,“ uvedl Petr Kracik, ředitel a šéf České scény Těšínského divadla.

„Když bylo divadlo pro diváky uzavřeno po víc jak 12 hracích měsících, stáli jsme před rozhodnutím, zda pokračovat v přípravách nových inscenací, nebo od zkoušení upustit a koncentrovat se pouze na internetové přenosy. Rozhodli jsme se nazkoušet všechny plánované inscenace, a to s plným vědomím, že tyto inscenace budou muset dlouho čekat na svého diváka. A ten čas pomalu nastává. Z výše uvedených důvodů musíme v nastávající sezóně odehrát velké množství premiér, které jsme nazkoušeli v minulých sezónách. Ne na všechny se hned dostane, ale my slibujeme, že tyto inscenace budeme držet

v repertoáru až do té doby, dokud je neuvidí všichni zájemci. Ztracený čas sice nedoženeme, ale možnost během pandemie zkoušet nové a nové inscenace posilovala naši uměleckou cestu, prohloubila naši vzájemnou pospolitost, a hlavně zajistila připravenost uměleckých kolektivů vám opět rozdávat radost, odvahu, lásku a naději. Repertoárová nabídka bude velmi pestrá, těšit se můžete na světový muzikál Šumař na střeše, komedii Rychlé šípy nebo Vánoční koledu. V roce 2022 nazkoušíme Maryšu, pašijovou hru. Komedii o umučení a slavném vzkříšení,“ doplnil Petr Kracik.

—red—

Přijďte na guláš do Amfiteátru na Horečky

Gulášové slavnosti se letos uskuteční v Amfiteátru na Horečkách. Profesionální i amatérští kuchaři se zde opět budou snažit svým uměním získat nejen odbornou porotu, která na závěr soutěže odmění tři nejchutnější guláše, ale hlavně mlsné diváky.

Soutěže se může zúčastnit každý, kdo se chce pochlubit svými kuchařskými dovednostmi a vyplní přihlášku, kterou si může vyzvednout v kanceláři nebo na www.kultura-frenstat.cz. Jako vždy je připraven i kulturní program plný dobré muziky pro děti i dospělé. Zahrají

kapely různých žánrů. Kombinace chutného jídla, dobré nálady, příjemné muziky je přímo ideální pro prázdninový víkend. Tak nezapomeňte, 31. července 2021 od 9.30 hodin v Amfiteátru na Horečkách!

—red—



Amfiteátr od rána provoní spousta druhů gulášů a chybět nebude ani dobrá muzika

Program minibijáku Špalek / Autokemp

15. 7.	21.15 h.	3Bobule
22. 7.	21.00 h.	Šarlatán
29. 7.	21.00 h.	Mamma Mia! Here We Go Again
5. 8.	20.45 h.	Jak se zbavit nevěsty
12. 8.	20.30 h.	Rande naslepo
19. 8.	20.15 h.	Afrikou na pionýru
26. 8.	20.00 h.	Princezna zakletá v čase



Vstupné 40 Kč. V případě nepříznivého počasí bude akce zrušena. / Změna programu vyhrazena



Muzeum ve Frenštátě p. R. – výstavy a programy

NÁVRATY DO DĚTSTVÍ

Výstava originálních ilustrací dětských knih (od Radka Pilaře, Jiřího Trnky, Antonína Strnadla, Lumíra Ševčíka, Adolfa Záborského) a dobových dětských hraček. Výstavní síň Muzea ve Frenštátě pod Radhoštěm. Výstava potrvá od 15. července do 3. října 2021.

70 LET FRENŠTÁTSKÉHO MUZEA

Panelová výstava o historii a současnosti Muzea ve Frenštátě. Podkroví Muzea ve Frenštátě pod Radhoštěm. Výstava potrvá do 29. srpna 2021.

O KLUKOVI, KTERÝ CHTĚL BÝT MALÍŘEM

Doprovodný edukační program k výstavě Návraty do dětství. Jak se žilo dětem, když ještě nebyly mobily a počítače? Jaké měli zábavy a povinnosti? Prostřednictvím životního příběhu a výtvarného díla Antonína Strnadla si přiblížíme život dětí pod horami na počátku 20. století. Součástí programu je i výtvarná dílna. Ve čtvrtek 12. srpna 2021 ve 14.00 hodin. Podkroví Muzea ve Frenštátě p. R. Vstupné: 30 Kč

Otevírací doba:

úterý - pátek 9.00 – 12.00, 13.00 – 16.00
neděle 9.00 – 12.00, 13.00 – 16.00
pondělí a sobota zavřeno
www.muzeum-frenstat.cz

Knihovna má nové oddělení sci-fi literatury

Kam uložit nové knihy, to je otázka, kterou řeší nejedna knihovna. V té naší – frenštátské se rozhodli řešit nedostatek místa využitím stávající studovny. „Rozhodli jsme, že fantasy a sci-fi literaturu přesuneme do studovny, čímž se nám podařilo vyřešit dvě věci najednou. Uvolnilo se nám místo pro beletrii, a více prostoru získala sci-fi a fantasy literatura,“ uvedla vedoucí knihovny Pavlína Martiňáková. Na zařízení místností byly použity staré regály, které byly do této chvíle nevyužité a uloženy ve sklepech. S renovací pak vypomohli kolegové z kulturního střediska, kteří police zrepasovali a dali jim nový nátěr. Ve studovně nyní také najdete komiksy pro dospělé, humor a westernovou literaturu. Studovna bude i nadále využívána pro výstavy, přednášky i čtenářské kluby. –red-

Tipy z městské knihovny na letní čtení



Před námi jsou krásné dva letní měsíce a čtenáři si je mohou užít s dobrými knihami. Přinášíme vám tipy na zajímavé novinky, které můžete najít ve Frenštátské knihovně.

Pokud máte léto spojeno s oddechovým čtením, pak byste si neměli nechat ujít novinku **Štěstí má barvu levandule od Pauline Maiové**. Tento román, inspirovaný Provençem, je příjemnou letní oddechovkou.

Líbila se vám série Cizinka? Pak doporučujeme **Vitr to ví od Amy Harmoové**. Román se odehrává v poválečném Irsku a autorka v něm skvěle propojuje historickou a romantickou linku.

Co stálo ve hvězdách to je nový román od Catherine Isaacové. Hrdinka Allie se v něm vydává pátrat po stopách své rodiny. A za přísně střeženým tajemstvím se skrývá svůdný milostný příběh, což je podle nás ideální kombinace na letní čtení.

Naďa Dubcová dobře sleduje svět kolem sebe a své postřehy pak posílá dál. Nyní jí vychází nová povídková kniha **Láska v bačkorách**. Píše v ní o lásce v pozdním věku a píše o ní s kuráží i nadhledem.

Knihy naší oblíbené autorky **Zuzany Hubeňákové** přináší odlehčený pohled na věci nezvyklé, ale i ty běžné, všednodenní a všudypřítomné – jako je například papírový kapesník v pračce. Určitě doporučujeme její novinku **Nejhezčí mezi krávy**, zlepšení nálady zaručeno!

První polovina 18. století, to byla doba skvostných uměleckých děl, ale také násilné rekatolizace a útlatu. Známa česká autorka **Zuzana Kokubková** se s tímto fascinujícím obdobím vypořádala po svém. V knize **Koniášův klíč** vypráví s humorem a nadsázkou příhody jezuitského misionáře Antonína Koniáše, který se díky své zvědavé povaze a chybějícímu pudu sebezáchovy občas připele k rozmanitým dobrodružstvím, záhadám a zločinům.

Nezvěstná dcera, zoufalý otec a odhalování špíny nablýskaného prázdninového ráje, tak by se dala ve zkratce popsat novinka **Dívej se, jak padám. Mons Kallentoft** přichází s novým detektivním příběhem, který vám nedá spát.

Další zajímavou novinkou je krimi thriller **Josepha Findera**. Ve své knize **Volný pád** přivádí na scénu tradičního hrdinu: obyčejného muže postaveného do zdánlivě neřešitelné a extrémně nebezpečné situace. Pokud se s ním dotýká, nevyvstává, přijde doslova o vše. Je to od první do poslední stránky strhující čtení plné nečekaných zvratů, navíc se sympatickým hrdinou.

Proslulý tajný agent 007 **Iana Fleminga** se vrací v komiksově adaptaci druhého románu **Žít a nechat zemřít**, který do komiksově podoby upravili **Van Jensen a Kewber a Schimerys Baalovi**. James Bond je vyslán do New Yorku, aby prověřil „pana Biga“, údajného agenta SMĚŘŠ a zločinného vůdce vůdů sekty. S pomocí svého kolegy ze CIA, Felixe Leitera, sleduje Bond stopu od harlemských jazzových klubů, přes floridské mokřady až do Karibiku.

Jaký je to pocit, prohledávat vrak dávno pohřešované kosmické lodi? Jaký je to pocit postupovat s jednotkou výsadkářů proti potvorám, co vyhubily většinu lidstva? Na stránkách novinky **Pavla Fritze** **Studené světlo hvězd** střetnete bestii z labyrintu, prozkoumáte záhadný umělý měsíc a objevíte tajemství jednoho velmi vzdáleného masového hrobu. Po boku palubního kněze navštívíte Saturnův měsíc Titan a s Plukovníkem Kruzelem se vydáte na myty opředené planety 808.

Každý četník na zkoušku si musel během prvního roku své služby osvojit značné množství odborných vědomostí a dovedností, které byly nezbytné pro službu v četnickém sboru. Podmínkou přijetí do definitivního stavu a jmenování strážmistrem bylo úspěšné složení odborné zkoušky. Výuka odborných předmětů se pak opírala o příklady z praxe, jaké

se ve výkonné službě denně vyskytovaly. A přesně takové příklady z praxe sepsal **Michal Dlouhý** do **Četnické abecedy**.

Pro příznivce japonského komiksu máme hned několik novinek. V knihovně najdete například nové díly **Tokijského ghúlu** od Sui Išida nebo sérii **Pokémon: Red a Blue** od **Hideho Kusakeho**. Všechny Manga tituly najdete u komiksů v novém oddělení sci-fi a fantasy literatury, které je součástí studovny.

Krásně se nám také rozšiřuje i nabídka pro náctileté. Mimořádnou knihou je komiksově zpracování vztahu dvou dívek ze střední školy s názvem **Laura Deanová mě už zase nechala**. Freddy chodí se svou dívkou snů a nejpopulárnější holkou ve škole. Laura je sebevědomá, okouzluje krásou, ale jako přítelkyně za moc nestojí. Freddy se trápí jejich opakovanými rozchody a zároveň přes opojení láskou nevidí, jak jí Laura ubližuje. Kniha získala ve Spojených státech hlavní komiksově ceny a dočkala se ocenění také na Mezinárodním veletrhu dětské knihy v Boloni.

Paige trpí rozhodovací paralýzou. I ta nejmenší rozhodnutí pro ni představují ohromný problém. Jak to celé dopadne se dozvíte v knize **Bud' anebo** od **Kary McDowellové**.

V edici první čtení vyšla nová kniha **O jezečku Jendovi**. Když přijde do rodiny sourozenec, všechno se změní a své o tom ví i jezeček Jenda, kterému se narodil malý bratříček. Na této knize spolupracovala autorka **Anna Serna** i s dětským psychologem. Kniha tak pomáhá i s různými těžkými situacemi, které dítě potkají. Navíc je vytištěna velkými písmeny a díky tomu je vhodná pro nácvik čtení genetickou metodou.

Přemýšlíte, jak nejlépe seznámit děti se zázkramem zrození? Teď už nemusíte. Kniha **Kam odplaval Vilík** vtápnou a velice citlivou formou seznámí děti s celým procesem stvoření, od nejmenší spermie přes vajíčko a vývoj dítěte v děloze až po narození. Na této dobrodružné cestě získají nejlepšího průvodce, jakého si mohou přát – malou sympatickou spermii Vilíka.

A pak na mě mrkla je kniha pro nejmenší čtenáře vyprávějící příběh o Timonovi. Timon je malý kluk s úžasnou fantazií, a právě jede na prázdniny k moři.

Malá knížka plná zajímavostí to je **Objevuj! Klimatická změna**. Najdete v ní překvapující skutečnosti, nádherné obrázky a zjistíte mnoho faktů, týkajících se klimatické změny. A jak už samotný název napovídá **Objevuj! Hradý** je plná zajímavostí o hradech a jejich obyvatelích.

Na všechny nové tituly se můžete podívat přes knižní katalog, který se nachází na webových stránkách knihovny www.knihovnafrenstat.cz, nebo nejlépe osobně.

Pavlína Martiňáková, vedoucí knihovny

Beskydy jsou zachráněny, Důl Frenštát bude zlikvidován

Zvonička Strážkyně Beskyd zazvonila minulý měsíc na ochranu regionu proti těžbě uhlí naposledy. Dolům ve Frenštátě definitivně „odzvoni“ rozhodnutí o jejich zasypání, které v listopadu zahájí státní podnik Diamo. Práce na likvidaci důlního díla se odhaduje na rok a půl. Letos se má navážet materiál a příští rok zasypávat. Náklady dosáhnou téměř 200 milionů korun. Boj dotčených obcí proti těžbě trval více než třicet let. Na to, s jakými pocity přijali rozhodnutí o zasypání šachet, jsme se v malé anketě zeptali několika lidí, kteří se o něj zasloužili. Zeptali jsme se těch, kteří se nejvíce podíleli na zrušení černouhelného dolu v Beskydech. Jak hodnotí výsledek – to, že dojde k likvidaci a zrušení dobývacího prostoru Dolu Frenštát? A jak vidí budoucnost revitalizovaného území?

Jiří Novotný, starosta Trojanovic

Vypracovali jsme s ostatními starosty a místními firmami obsáhlý dokument s názvem „Transformace frenštátského regionu postiženého hornickou činností“, který je k nahlédnutí na webu Trojanovic. Rádi bychom za obec převzali pozemky a infrastrukturu na našem katastru, a areál Dolu Frenštát přebudovali z fondu Spravedlivá transformace na místo pro místní regionální firmy, které chtějí investovat do inovací a vývoje. Dále by areál mohl být využit na bydlení a volnočasové aktivity v propojení se stávajícím fotbalovým hřištěm. Navíc bychom chtěli navázat na projekt cyklostezky Rožnov – Pindula – Trojanovice a začít projektovat stezku od vodní nádrže Lubina. Ta by tak vedla od nádrže do Areálu dolu přes odvalu Pišova Dolina do Frenštátu. Je to však zatím vše ve velmi hektickém vývoji a vizích a stále není jasné, na co všechno by se daly využít peníze z fondů na zahrazení hornické činnosti. Frenštátsko ve velkém bojuje s nedostatečnými prostorovými kapacitami pro bydlení a výrobu. Prostorové možnosti Dolu Frenštát, ať už v Tiché nebo v Trojanovicích, v kombinaci s financemi na pohornickou oblast, by mohly pro

Trojanovice zachovat pasekářskou zástavbu, a přitom být místem pro další rozvoj obce i regionu.

Budoucnost tedy vidím velmi dobrou, pokud bude spolupráce na úrovni samospráva – kraj – stát – univerzity – firmy. Je to ohromná příležitost, která se už nebude opakovat a nesmí se nechat živelnému vývoji. Budoucnost vidím ve vývoji, designu, inovacích a krásné architektuře. Nepředstavujeme si šedivé sendvičové haly, ale budovy 21. století. Nyní si jenom přejme otevřené hlavy státních úředníků a politiků, kteří nebudou chtít věci řešit jako v minulosti, kdy prodali vše divným podnikatelům, kteří vše vybrakovali a po nich zůstala spálená země a vlastní bydlení ve Švýcarsku. Důležité je, ať se revitalizace areálů dolu neprovede doposud vždy řešeným systémem „o nás bez nás“. Pokud by tomu tak mělo být, nechť je z areálů louka a pasou se tam ovce. To je druhá dobrá varianta. Také je zapotřebí si uvědomit ohromný tlak na výstavbu v obci, kterému odoláváme. Důl Frenštát je tak příležitostí pro nové bydlení. Rozšíření kapacit bydlení v rámci tohoto areálu by tak ochránilo naše kulturně historické dědictví, kterým jsou naše paseky a tradiční rozptýlená zástavba.



Děti z mateřské školy mávají aktivistům greenpeace na těžních věžích

Miroslav Halatin, starosta Frenštátu pod Radhoštěm

Již připravená a schválená likvidace Dolu Frenštát je do budoucna plus pro snížení rizik a navýšení možností smysluplnější obnovy celého dobývacího prostoru a okolí. Ať už k realizaci rozumnějšího využití areálu dolu a dobývacího prostoru pro jiné podnikání, zkulturnění přírody, pro turistiku, sport a další možnosti. Významné je, po zrušení dobývacího prostoru, umožnění staveb bez omezujících podmínek a dražších nákladů. Začali jsme s Trojanovicemi, Tichou a Kunčicemi pod Ondřejníkem připravovat návrhy nových realizací. Komunikujeme s Moravskoslezským krajem, státním podnikem DIAMO a ostatními odborníky. Do budoucna chceme nastavit řešení bez rizik a s praktickým využíváním území. Budeme dál společně pracovat na tom, aby výsledná revitalizace nebyla zneužitá pro neakceptovatelné subjekty a soukromníky.

Karel Míček, zastupitel Frenštátu pod Radhoštěm

O tom musí rozhodnout zastupitelstva, v jejichž působnosti jsou katastrální území, která budou zbavena zátěže, včetně předkupních práv - dnes již bývalého majitele. Nepochybně jim budou kompetentními lidmi ve variantách předkládány nejrůznější návrhy, včetně vizionářských. Měly by být technicky propracované, náležitě zdůvodněné, možná s dílčím využitím toho, co stát od roku 1981 na těchto pozemcích vybudoval. Starostové jistě osloví i odborníky. Nemělo by se také zapomenout na potřeby a tužby soukromých majitelů pozemků, kteří byli dlouhá léta usurpováni megalomanskými plány výstavby Dolu Frenštát.

Ideální, zřejmě trochu naivní, budoucnost revitalizovaného území vidím v jeho návratu do původní, přírodní podoby s malým připomenutím toho, čemu jsme o vlas unikli. (S požehnáním MNV Fr. měl mít Frenštát už v roce 2000, kromě zničené přírody - 50 tis. obyvatel - obrovské sídliště pod Horečkami, seřadovací nádraží pro nákladní vlaky na Planiskách, dvojkolejnou trať do Ostravy, 5 nových základních škol, školky, nemocnice, atd.) Nemělo by se zapomenout, kdo všechno právě v roce 1981 hrál pod Kozincem z tribuny potažené rudým sukem, za přítomnosti velitelů okupační posádky, že závěry sjedzu splníme.

Marian Žárský, vedoucí MěKS

Jsem rád, že jsme se toho dočkali. Odhodlání vzdorovat jsme vyjádřili aktem Uzamčení země valašské na sto let. Popravdě to, že budeme po 14 letech důl bourat, je pro mě osobně obrovským zadostiučiněním a potvrzením toho, že veškeré naše snažení mělo smysl.

Často jsem slýchal, že lidé ze spolku Naše Beskydy umí jen bořit.



Beskydy jsou zachráněny, Důl Frenštát bude zlikvidován

Že likvidace dolu je to jediné, co mají v hlavě. Během let se ale vedle odporu proti šachtám podařilo vybudovat spousta dobrých věcí. Věřím, že tak tomu bude i s areálem bývalého Dolu Frenštát. Trojanovice a Frenštát ve spolupráci s krajem a odborníky z různých oblastí zpracovávají rozsáhlou studii využitelnosti tohoto území. Mně osobně se prvotní myšlenka této studie moc líbí. Pokud se ji podaří realizovat, může vzniknout na místě bývalého vředu a skanzenu socialismu v našich horách krásné místo pro bydlení, práci i zábavu.

Zdeňka Leščišinová,
radní Frenštátu pod Radhoštěm

Před více než patnácti lety mě oslovili mladí kluci z Našich Beskyd se svou vizí na odstranění těžních věží a zrušení Dolu Frenštát se snahou o záchranu naší krajiny a prostředí, ve kterém žijeme a mohly by žít další generace. Jejich nadšení mě pohltilo a zpětně prožívám nádherný pocit zadostiučinění, že se Frenštát stal významnou součástí několikaletého úporného snažení na všech úrovních společenského a politického života, spolu s řadou dalších měst a obcí, významných zaměstnavatelů, organizací a spolků, mnoha osobností, přátel, kamarádů i celých rodin. Z dnešního pohledu mám za to, že se podařila

úžasná věc, propojit veřejnost, zaměstnavatele a veřejnou správu pro jednu myšlenku. Ještě úžasnější je, že se ji skutečně podařilo dotáhnout až ke konečnému řešení. Slova díky všem, kteří přiložili ruce k dílu, by asi nebrala konce. Nyní nastane další období, po ukončení likvidace řešit využití revitalizovaného území. Chci věřit, že dosavadní úsilí bude zhodnoceno k prospěchu rozvoje prostředí našich domovů, naší krajiny a celého regionu.

Drahomír Strnadel,
předseda Matice Radhoštěské

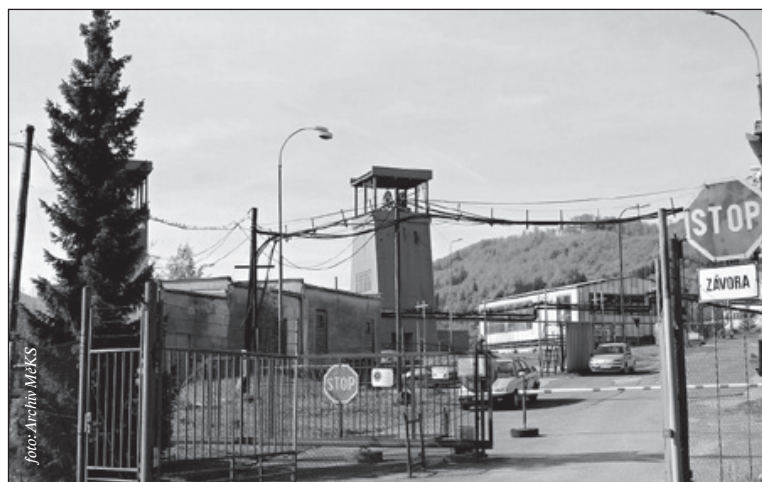
Komunistický režim nelikvidoval jen lidi, ale páchal zločiny i na krajině. Když se zruší doly, bude to znamenat definitivní odchod Rusů. Ten fyzický se uskutečnil už více jak před třiceti lety, ale Důl Frenštát, to byl jeden z jejich počinů. Na známé fotografii ze zahájení výstavby dolu stojí vedle tehdejšího krajského tajemníka KSČ Mamuly i skupina důstojníků sovětské armády z frenštátských kasáren. Železná koncepce, kterou nám po roce 1948 vnutil Sovětský svaz, potřebovala koksovatelné uhlí, jehož těžba měla v OKD po otevření Dolu Frenštát dosáhnout 30 mil. tun za rok.

Za mě by bylo nejlepší, kdyby ta krajina zůstala volná a zase se tam pásly ovce.

Připravila Romana Stejskalová



Portáši s dekretem o Uzamčení země Valašské na 100 roků před kaplí Cyrila a Metoděje



Areál Dolu Frenštát

Raškiáda. Děti z MŠ Dolní si užily sportovní den pod skokanskými můstky

Pod zimní Raškiádě si děti z Mateřské školy v Dolní ulici užily 26. května také letní sportovní klání pod skokanskými můstky Jiřího Rašky.

„Dětem jsme ve spolupráci s rodiči a oddíl skoků na lyžích TJ Frenštát p. R. připravili sportovní dopoledne s názvem RAŠKIÁDA. Než jsme se pod můstky vypravili, vyprávěli jsme si o legendárním skokanovi Jiřím Raškovi, jehož sportovní i životní příběh inspiruje ke sportu už několikátou generaci. Skokani byli opravdu skvělí, vedle

disciplín trojskok, hod oštěpem, běh přes překážky, přetahování lana si děti vyzkoušely sjezd na lyžích z miniskokanského můstku a parádní jízdu v nafukovacích kruzích z malého skokanského můstku. Zlatou medaili dostali všichni, vždyť nejcennější na sportu je parta kamarádů a radost z pohybu,” popsala sportovní dopoledne vedoucí školky Andrea Vacková. —red—



Na sportovním odpoledni Raškiáda v Areálu skokanských můstek Jiřího Rašky nechýběl ani slavnostní ceremoniál zapálení olympijského ohně



Děti si vyzkoušely mobilní můstek i jízdu v nafukovacích kruzích



Žáci ze ZŠ Tyršova 913 navštívili seniory v Hortenzii

Nejtěžší chvíle pandemie jsou snad za námi. Nebyly jednoduché pro nikoho z nás, především pro seniory z frenštátského Domova Hortenzie. Ta izolace byla často tíživější než obavy z onemocnění. Každý den očekávali, že někdo přijde, pozdraví je, daruje jim úsměv, objetí, pohlázení, pár slov, jak byli dříve zvyklí.



„Žáci se společně s učiteli Základní školy Tyršova 913 rozhodli seniorům alespoň drobným dárkem udělat radost a v rámci výtvarné výchovy připravili barevné kameny, které v jejich krásné zahradě uložili do tvaru srdce,“ uvedla učitelka Lenka Tobiášová. Dne 1. června oslavili žáci 4. C Den dětí výletem do přírody a návštěva Domova Hortenzie byla jeho nedílnou součástí. Vše bylo naplánováno s paní Bednaříkovou, vedoucí zdravotního úseku. „Předali jsme srdce, řekli pár vět o nápadu. Na závěr jsme slyšeli: „A písnička nebude?“ Neplánovaně, nepřipraveně takřka bez ostychu žáci zazpívali píseň Když nemůžeš, tak přidej od kapely Mirai,“ doplnila Lenka Tobiášová, učitelka ZŠ Tyršova 913.

A jak tuto návštěvu zhodnotily děti?

Včera 1. 6. 2021 jsme byli celá třída 4. C v Hortenzii. Bylo to okouzující. Všechny ty babičky a dědečci byli tak šťastní, že jsme tam přišli. Pomalovali jsme kamínky a poskládali je do srdíčka. Pak ještě paní učitelka přilepila naše malé kamínky na velký kámen, aby si to mohli dát třeba na chodbu. Také jsme jim zazpívali písničku. Některé babičky brečely a i já.

Andrea Bartoňová

1. června jsme byli v Hortenzii. Moc se mi to líbilo, ale trápilo mě, jak byli všichni na vozičku. Také jsme jim zpívali písničku: Když nemůžeš, tak

přidej víc. Chtěl bych si to někdy zopakovat.

Dominik Čada

Byla jsem moc ráda, že jsme jim udělali radost. Protože co prožívají, není úplně lehké. Když je ta corona, nikdo za nimi nemůže, tak jsme tam byli my. Doufám, že tam zase půjdeme a uděláme radost.

Aneta Zrůstová

Na Den dětí jsme byli poskládat do Hortenzie namalované kamínky. Přišly se na nás podívat babičky. Překvapilo mě, že jich tam bylo tolik. Abychom jim udělali ještě větší radost, zazpívali jsme písničku Když nemůžeš, tak přidej.

Laura Merendová

Ohlédnutí za nezvyklým školním rokem na gymnáziu a průmyslové škole

Dovolu mi, abych se ohlédl za velmi zvláštním studijním rokem na naší škole. Když jsme nový školní rok 2020/2021 v září zahajovali, věřili jsme, že pandemii Covid-19 máme za sebou a nic nám nebrání v plnohodnotném prezenčním vzdělávání. Bohužel již v říjnu byla prezenční výuka vzhledem k epidemiologické situaci převedena z lavic do domácností a opět bylo třeba přejít na stabilní a plnohodnotnou on-line výuku. V prosinci byla budova Gymnázia a SPŠEI u svolňováním preventivních opatření otevřena pro praktickou výuku a rotačně pro žáky nižšího stupně gymnázia. Tato školní epizoda byla tak krátká, že se v rámci střídavé výuky na některé třídy vůbec nedostalo. Plná výuka byla obnovena až na konci školního roku.

Po celou dobu on-line vzdělávání se škola snažila realizovat výuku v maximální míře tak, aby žáci získali co nejvíce vědomostí a dovedností. A protože učení po síti má svá úskalí, absolvovali všichni pedagogové školy vzdělávání s využitím moderních technologií zaměřených na realizaci kvalitní on-line výuky. V této souvislosti bych rád poděkoval žákům školy za zodpovědnost při plnění zadaných úkolů a schopnost samostatně pracovat, rodičům za jejich nemalou trpělivost a pomoc při výuce. Velký dík patří také pedagogům školy, kteří i v těchto složitých podmínkách zvládli připravit žáky k úspěšným maturitním zkouškám, žáky učňovského oboru k závěrečným zkouškám a ostatním studentům pomohli splnit studijní požadavky pro postup do dalšího ročníku.

Velký obdiv patří žákům a pedagogům, kteří se nad rámec distanční výuky stihli připravit na mnohé soutěže a naši školu úspěšně reprezentovali. Za všechny úspěchy bych uvedl vítězství v krajském kole matematické olympiády a 20. místo v celostátním kole, vítězství v olympiádě z fyziky a celou řadu předních umístění v krajských a okresních kolech. Obdivuhodného úspěchu dosáhla studentka naší školy, která byla oceněna za dlouhodobou vědeckou činnost cenou Nadačního fondu J. Heyrovského při Akademii věd České republiky a cenou Učené společnosti České republiky. Je nám ctí, že naše žákyně reprezentovala Českou republiku i v mezinárodní soutěži.

Na zlepšení podmínek výuky pro následující období pracovala škola aktivně po celý rok. V současné době probíhá projekt

mezinárodních mobilit Erasmus Plus a již se nám podařilo získat další podporu ve výši 1,7 mil. Kč na mezinárodní spolupráci s vybranou střítní školou na Islandu. Pokračují přípravy na projektu OKAP II, který bude probíhat v následujících letech a přinese škole novou učebnu kreativity a 3D tisku, novou učebnu robotiky, jazykovou laboratoř, zázemí pro čtenářskou gramotnost a zázemí pro práci kariérového poradce. Nové učebny a laboratoře využijí nejen žáci naší školy, ale v rámci spolupráce i žáci místních základních škol. Na závěr bych chtěl popřát zaměstnancům školy, žákům i občanům města pohodové, krásné léto a naší škole úspěšný školní rok již bez epidemiologických opatření.

Richard Štěpán,
ředitel Gymnázia a SPŠEI

Napsali jste nám

V době pandemie se u řady lidí projevila snaha nějak pomoci. Jedni šli roušky, další pomáhali na covidových odděleních, jiní v testovacích centrech. Pomáhali také ti, kteří na žádnou z předchozích možností nemají věk. A tak si vymysleli způsob, jak využít svůj volný čas v době distanční výuky. Svědčí o tom dopis naší čtenářky z Planisk.

Poděkování Klárce

Každý jsme dobu kovidovou prožívali jinak. Klárka z Frenštátu pod Radhoštěm malovala obrázky, které pak roznášela do poštovních schránek obyvatelům Planisk. Mě její obrázek potěšil a udělal velkou radost a moc Klárce za její dobrý nápad děkuji.

Anna Křesálková

Léto v muzeu

Ne všechny prázdninové dny jsou ideální pro výlety, koupání či jiné venkovní činnosti. Co dělat, když prší nebo chladno? Jednou z možností je navštívit naše muzeum. Frenštátská pobočka Muzea Novojičínska připravila na období července a srpna hned několik zajímavých akcí.

Od 15. července bude veřejnosti zpřístupněna výstava Návraty do dětství.

Souběžně s tím bude probíhat v podkroví muzea panelová výstava věnovaná 70 letům frenštátského muzea. Pro mladé návštěvníky a pro rodiny s dětmi jsme pak připravili program „O klukovi, který se chtěl stát malířem“. Součástí programu je i výtvarná dílna. Akce se koná ve čtvrtek 12. srpna 2021 ve 14 hodin. Vstupné je 30 Kč.

Martin Trubač

Soutěžní otázka na léto

Kde proběhne letošní Gulášové slavnosti?

Své odpovědi, včetně uvedení vašeho jména i adresy, popřípadě telefonního čísla, zasílejte do 15. srpna 2021 na adresu: Frenštátský zpravodaj, Dr. Parmy 254, 74401 Frenštát pod Radhoštěm, nebo email: frenstat.noviny@mufrenstat.cz. Z došlých odpovědí bude vylosován jeden soutěžící, který obdrží knihu, kterou si převezme v redakci FZ. Odpověď na soutěžní otázku: Kino ve Frenštátě má letos 90 let. Výherce: Radka Čechová, Trojanovice

Libušín se stal muzejním počinem roku 2020

Obnova národní kulturní památky Libušín na Pustevnách na Valašsku se stala muzejním počinem roku 2020. Cenu Gloria musealis vyhlásili organizátoři v Obecním domě v Praze. Soutěž má za cíl upozornit veřejnost na špičkové výkony muzejních

institucí i jednotlivých pracovníků v oboru muzejnictví při tvorbě výstav a nových stálých expozic, při prezentování sbírek v odborných publikacích či při záchraně a zpřístupňování objektů nebo lokalit našeho kulturního dědictví. *—red—*



foto: Archiv Národní valašského muzea v přírodě

V konkurenci 25 přihlášených projektů byl Libušín oceněn prvním místem jako příkladná aktivita muzea, jejímž výsledkem je záchrana lokality významné pro ochranu kulturního dědictví

Vzdušný chodník s expozicí je otevřen pro veřejnost

Vzdušný chodník na Horečkách je krásně natřený. V červnu prošla celá mostovka naprosto nezbytnou generální údržbou, obsahující čištění a ochranný nátěr. Pracovníci

Městského kulturního střediska poté namontovali expoziční prvky a koncem června se vzdušný chodník na Naučné stezce Beskydské nebe otevřel pro veřejnost. *—red—*



foto: Marian Žárský

Nový nátěr vzdušného chodníku dokončila odborná firma v polovině června



foto: Marian Žárský



foto: Marian Žárský

Montáž expozičních prvků na renovované lávce

Vrací se nám doba setkávání

OTEVŘENÉ CHRÁMY

FRENŠTÁT
P. RADHOŠTĚM

Kostel sv.
Jana Křtitele

OTEVŘENO:
od 29.5.2021
do 31.10.2021

Sobota
11:00 - 16:00
Neděle
12:00 - 17:00

www.doo.cz/
otevrenechramy

Můžeme se vydat do přírody nebo na mnohá kulturní či památná místa. Díky Bohu za to! Jistě se i vám ozvali vaši známí a chtějí vás navštívit. Určitě by si rádi prošli zdejší významná místa. Nejnavštěvovanější

jsou zřejmě Pustevny, odkud se příjemnou procházkou po hřebenu dojde až k nejvýše postavené kapli v České republice zasvěcené sv. Cyrila a Metoději. Je pěkné, že tato kaple je v sezónu zpřístupněná pro veřejnost v podstatě každý den. Mám velkou radost, o kterou se chci s vámi zde podělit. Letos se nám podařilo zpřístupnit také náš filiální kostel sv. Jana Křtitele ve Frenštátě, zvaný horní. Stalo se tak v rámci celorepublikové akce OTEVŘENÉ CHRÁMY. Srdečně vás zvou k návštěvě tohoto chrámu. Je otevřen každou sobotu (11 – 16 hod.) a neděli (12 – 17 hod.) až do konce října. Přijďte si jej prohlédnout, v tichu pomodlit nebo se o něm něco dovědět od přítomného průvodce. Preji vám příjemné letní dny a žehnám.

P. Mariusz Banaszczyk, farář

Bohoslužby v kapli sv. Cyrila a Metoděje na Radhošti

RADHOŠŤSKÁ POUŤ

5. 7. | SV. CYRILA A METODĚJE : 9.30, 11.00, 14.00

SOBOTNÍ MŠE SVATÉ: ČERVENEC – ZÁŘÍ

3. 7.	11.00	farnosti: Rožnov
10. 7.	11.00	farnosti: Kelč
17. 7.	11.00	farnosti: Příbor
24. 7.	11.00	farnosti: Nový Jičín, Kunín, Šenov
31. 7.	11.00	farnosti: Jeseník, Suchdol, Vrážné
7. 8.	11.00	farnosti: Veřovice, Frýdlant nad Ostravicí
14. 8.	11.00	farnosti: Vlčovice, Lichnov
21. 8.	11.00	farnosti: Havířov
28. 8.	11.00	farnosti: Frenštát pod Radhoštěm, Tichá
4. 9.	11.00	farnosti: Kopřivnice
11. 9.	13.00	farnosti: Valašské Meziříčí
18. 9.	11.00	farnosti: Nový Hrozenkov, Karolinka
25. 9.	11.00	farnosti: Dolní Bečva
28. 9.	11.00	Nadační fond Betlém

Trojanovský horní konec zeleňá se... a soubor „Radhošť“ 70 let dožívá se

Tetička **Genserová** valašský soubor založila a jeho dlouholetou vedoucí byla. Vystřídalo se několik desítek tanečniců a tanečnic, a tím zachovali valašské tradice z Trojanovic.

Měl by si vzít tričko, tepláky nebo sukni a cvičky a každé úterý do zkoušky přijít vždýcky.

Od sedmé do deváté hodiny, folklor spojuje celé rodiny. Ať jsou staří nebo mladí, vždy je přivítáme rádi.

Aby soubor mohl také sté výročí oslavovat, je potřeba důsledně a často nacvičovat. Proto VSPT „Radhošť z Trojanovic“ konkurz vyhláší a přijetí nových členů tímto oznamuje.

Tančit s námi mohou členové bývalí i noví. Věříme, že naše zpráva všechny kladně osloví.

Důležité je začít včas, a proto:

„Přijďte brzo mezi nás!“

(sál hotelu „U Kociána“)

Kdo chce umět tančit a zpívat, nesmí doma po večerech bývat.

členové souboru Radhošť

Frenštátská radnice byla postavena před sto třiceti lety

Jak jsme již ve zpravodaji uvedli, rok 2021 je bohatý na výročí. Před 75 lety byla založena ZUŠ, před 115 lety byla dokončena budova dnešní ZŠ Tyršova a před 115 lety slavnostně otevřeli novou tělocvičnu Sokoli. A v tomto roce uplynulo také 90 let od zahájení provozu kina. Své výročí však letos oslaví budova ze všech nejdůležitější frenštátská radnice. Na svém místě stojí a slouží již 130 let. Dost dlouhá doba na to, abychom se trochu zamysleli nad tím, jak to se správou ve Frenštátě vypadalo v minulosti.



Začneme od první písemné zmínky o našem městě. Pochází z roku 1382. Na listině, kterou se obnovovaly výsady fojstství z nedalekých Závišic, se objevuje jméno jistého Birzaka, patrně Běráka, fojta z Frenštátu. To už město mělo ale za sebou nejméně osmdesát let zdárného vývoje. Městečko tvořilo několik roubených domků, které obklopovaly dřevěný kostelík svatého Martina. Radnice tu tehdy ještě nebyla. Zprvu město spravoval fojt, který byl prodlouženou rukou vrchnosti. Ten žádnou radnici nepotřeboval, jednoduše proto, že se

nemusel s nikým radit. Jenže město rostlo a fojt na jeho správu musel začít přibírat pomocníky. Ti se museli někde scházet. V roce 1584 město obdrželo od arcibiskupa privilegium, „dům fojstství v rathauz proměnit“. Město tedy získalo svoji radnici. Ta byla ještě dřevěná a ani na náměstí tenkrát ještě nestála. Ale zasedat se v ní dalo. V roce 1661 však velký požár zničil velkou část městečka, včetně radnice.

Frenštát však požár nepoložil. V roce 1796 byl postaven nový obecní dům. Tentokrát hezky na náměstí. Měl strážnici a jednu prostornou

jizbu v přízemí. V prvním patře tři větší a jednu malou světničku, která byla úřadovnou purkmistra. Rok 1848 přinesl významnou změnu. Zastaralý středověký zeměpanský systém byl s konečnou platností nahrazen státní správou. Na místo purkmistrů, podléhajících hukvaldské vrchnosti, zasedli na radnici starostové, kteří vzešli z řádných voleb. Devatenácté století přineslo městečku rozmach průmyslové výroby, techniky a národního uvědomění. Město již mělo školu, dokonce i odbornou školu tkalcovskou, do města došla i železnice. To vše ovšem znamenalo zvýšené nároky na obecní i státní správu a obecní dům již přestával stačit. Městská rada se proto rozhodla postavit radnici novou. Prostředky na její výstavbu získala jednoduše – zavedením daně z prodeje lihu.

Na stavbu nové radnice si Frenštátští povolali architekta až z Brna. Byl jím Antonín Tebich, místopředseda Spolku českých stavitelů. Spolupracovník Dušana Jurkoviče a přítel Leoše Janáčka. Stavbu podle jeho projektu provedl (plán vyhotovený v březnu 1889 v Brně), jediný uchazeč, stavitel Antonín Staněk z Valašského Meziříčí s celkovým nákladem 80.000 zl. Po dobu stavby byl obecní úřad v přízemí a dívčí



škola měšťanská v prvním patře budovy č. p. 15. Budova byla dokončena roku 1890 a roku následujícího 5. května 1891 byla slavnostně vysvěcena P. Josefem Fuskem.

Novorenesanční řadová dvoupatrová stavba s podloubím, věží a napříč položeným průchodem s pěti arkádovými oblouky vzdáleně připomíná toskánské městské paláce. Pod okny prvního patra jsou čtyři štukové reliéfy s portréty Jana Amose Komenského, Františka Palackého, Josefa Jungmanna a Boleslava Jablonského. Na fasádě je pískovcový znak města – sv. Martin. V interiérech radnice se dochovala reprezentativní štuková výzdoba, halu radnice zdobí originál sochy Radegasta. Obchod, spořitelna, dívčí měšťanská škola ani policejní stanice dnes již v budově nejsou.

V přízemí byla strážnice a obchod, ve zvýšeném přízemku byla pobočka chlapecké školy, v prvním patře byl obecní úřad a spořitelna, ve druhém poschodí měšťanská škola pro dívky.



V roce 1584 olomoucký biskup Stanislav Pavlovský v listině z 23. září 1584 povolil vykoupení městskou rychtu a postavit z ní radnici. Dochované zmínky svědčí o tom, že šlo o menší budovu, která stála mimo náměstí v blízkosti domu č. p. 24. Z fojta se tak stává úředník města



Roku 1886 prodal hejtmán František Knězek obci. Budova radnice zbourána, aby na jejím místě vyrostla budova měšťanské školy. Na místě stojí dodnes s číslem 15.

Zasedací síň byla zdobena znaky českých zemí, obrazem panovníka. Na schodišti je reliéf „Sporivost“, který provedl Jan Knebl podle návrhu městského stavitele Alfreda Parmy.

Střecha je vroubena kuželkami (balustrádou), z věže, na které je větrní korouhev, je překrásný rozhled po okolí.

Slavnostního otevření nové radnice v roce 1891 se zúčastnilo podle dobových pramenů „velmi málo občanů, protože byly na radnici

v zastupitelstvu velmi nevyrovnané poměry“. O ovládnutí radnice totiž spolu tvrdě soupeřily dvě strany, podle dnešní terminologie spíše koalice. Mezi lidem se jim říkalo „novosvětská“ koalice, nazývaná tak podle hospody Nový svět, kde se scházeli. Ta byla tvořena drobnými obchodníky, živnostníky a řemeslníky. Stranu „besední“, lidem častěji nazývanou „šlechta“, tvořili velcí obchodníci, průmyslníci. Traduje se, ale doloženo to není, že si každá ze

stran udělala oslavu vlastní a radnice tak byla otevřena vlastně dvakrát.

Agenda obce s rozšířenou působností si naopak vyžádala v 90. letech 20. stol. moderní přístavba radnice – Javorník, architekta Aleše Krkošky, která je propojena s původní budovou. Není divu. Počet obyvatel města několikanásobně vzrostl a úřad dnes řeší mnoho záležitostí i pro občany okolních obcí. V této podobě slouží občanům dodnes.

Petr Poštulka



foto: Archiv Věks

Když byla budova radnice školou

Frenštátskému náměstí vévodí výstavná budova radnice. Kolik občanů si pamatuje, že její útroby sloužily po mnoho let obchodní škole a obchodní akademii?

V letošním roce je to sedmdesát let, kdy se za námi naposled zabouchly masivní těžké dveře, kterými jsme po čtyři roky vstupovali do frenštátské Obchodní akademie. Bylo to v roce 1951 a Vyšší hospodářské školy, tak ji přejmenovali, tam už byl zbyteček. Nás končilo jenom devatenáct a po naší třídě, v roce 1952, maturovali poslední. Obchodní akademii i Obchodní školu vystřídal Škola průmyslová. Ani nevím, jak k tomu došlo, protože do naší školy se sjížděli studenti ze všech stran, z Frýdlantu, z Rožnova, dokonce až z Bystřice pod Hostýnem. Proto jsme měli výhodu. Vyučování začínalo až po příjezdu

vlaků v 8.45 hodin. Ve Frenštátě se rozrůstal MEZ, a ten potřeboval asi jiné kádry. Vyšší hospodářská byla přesunutá do Valašského Meziříčí.

Kolikrát se při návštěvě Frenštátu postavím před radnici, a můj zrak se zastaví na čtyřech oknech ve druhém poschodí vpravo. Tam bylo naše útočiště po celá čtyři léta. Vidím dvě řady lavic, vpravo pro dva a vlevo pro tři žáky. Do velikánských železných kamen přikládá černovlasý školník s uhrančivými očima, pan Vymětal, kterého nikdo nezaskočil, vždycky stačil vtípně reagovat.

I v bezesných nocích si přivolám mládí a toulám se budovou, která sice byla a je radnicí, ale v našich časech to byla také naše škola. Po vstupu do chodby, která měla veliká okna po pravé straně, jsme šlapali úzkým schodištěm do druhého patra, někdy radostně, někdy

se sevřeným zadkem, co když budeme vyvoláni. Druhému patru vévodila chodba. Zvláštní, opět po straně okna, ale asi ve druhé třetině své délky měla několik schodů. A za nimi už byla vpravo sborovna, hned naproti třída o rok za námi, a když jsme odbočili doleva, i přes temnost chodby, našli jsme vlevo útulek vlídné paní sekretářky Vojtkové. V čele byla ředitelna s ředitelem Těšínským a vpravo naše nevelká třída, a naši kantoři: Šálek, Smetana, Vojtek, Slučevskij a Lysenko, ten se právě v předklonu lepí pravým bokem na tabuli, kde vypisuje něco do hospodářských počtů azbukou, píše od zdola nahoru, střídavě se obrátí k nám s poznámkou: „Nu vot, vidíte!“ – a udělá za posledním slovem tečku. Pak smaže, co napsal a vrátí se zase na spodní konec tabule a do kopce skládá písmenko ku písmenku. Noblesní Zvolánek nás rád učí chemii a vyvází na krásné exkurze, krasavec Kurfürst nám vtluče do hlavy matematiku a zlobí se, když zjistí, že Štěpán Tofel je se svými znalostmi dál než on. Burda se snaží naučit nás anglicky, Jurtík to má snazší, učí nás němčinu, a tu máme z války v hlavě dobře zapsanou. Eduard Vojtek nás učil češtinu jen v prvním ročníku, ale zato s námi secvčil i Tylovu Tvrdohlavou ženu. Profesor Váp se na nás jenom mračil. Hned první den mě napadl a seřval, že jsem Němka, protože jsem nosila copy. Učil nás nejen těsnopis, ale i krasopis. Byl to náročný předmět, bohužel na mě Váp plynul silami, jsem dysgrafik. Ve druhém poschodí byla i strojovna, snad se dvěma desítkami starých psacích strojů značky Underwood a Remington.

Na opačné straně chodby byla třída vyšší, tedy stále nad námi a naproti chlapecký záchod, z něhož se po přestávce linul kouř z tajně kouřených cigaret. Zeno Mechl přicházel vždycky až po zvonění a rovnou k umyvadlu, kde si suverénně vypláchl zakouřenou pusou. V prvním patře, v dnešní obřadní síni, se učili ti

nejstarší. Pamatuji si, že tam měli lavice jako malé stoly a k významným studentům patřil Jiří Dadák z Valašského Meziříčí. Nejen že v roce 1947 vlastnil jeho rodiče ještě palírnu kávy, ale on sám byl velký sportovec, účastnil se i Olympijských her v roce 1952 v Helsinkách. V hodu kladivem skončil na čtvrtém místě. Raškovy slávy ještě nedosáhli, ale už tenkrát nás dobře reprezentovali, skokan Zdeněk Bartoš, sjezdář Liduna Parmová a František Pitucha. A Milan Vágr byl dlouholetým členem Národního divadla v Brně.

K profesorům, které jsme měli moc rádi, patřil Jan Juřica. Nás učil češtinu a dodnes čerpám se základů, které mi dal. V ročníku nad námi byl třídním po celé čtyři roky. A zůstal se svými žáky, a oni s ním, až do smrti. Byl to ročník, který se pravidelně scházel a schází, a nejen při výročí ukončení školy, ale i u profesorských narozenin. Myslím, že on jako bezdětný, je měl všechny za své děti. A oni ho ctili nejen jako profesora, ale jako celoživotního přítele. Když pan profesor zemřel, sešlo se u jeho hrobu na hřbitově v Drahotuších, kde se narodil, jen pět příbuzných a už jenom čtrnáct jeho žáků. „Žák“ Václav Formánek pronesl za pana profesora nekrolog. Slzeli jsme všichni, ale nejvíce pan farář. Pan profesor Jan Juřica začal svou profesorskou dráhu ve Frenštátě, učil zde celý život, a také „Na Záhumí“ zemřel, až do smrti opatrován studentem, a nakonec generálním ředitelem OKD Václavem Formánkem, který se o něj staral jako o vlastního otce. To všechno se mi honí hlavou a jsem až překvapená, kolik podrobností mi v té mé staré hlavě utkvělo. No, jo, starému už i uběhlých sedmdesát let připadá jako mžik. A my, jak říkávala naše maminka, jsme jako pára nad hrncem, která se jen maličko ukazuje v vzápětí mizí.

Hana Juračáková



sousední dům č. p. 38 s podmínkou, že v nové budově bude umístěna škola. Roku 1889 byla budova nová. Dnešní budova radnice je postavena na parcelách původně dvou velkoměšťanských domů popsaných 1

Den města a Den sociálních služeb umožnil návštěvníkům poznat zázemí městských orga

Letošní ročník jedné z největších společenských akcí roku Den města a Den sociálních služeb Frenštátu pod Radhoštěm je za námi. V době příprav akce nebylo zdaleka jasné, jaká budou v době konání platit aktuální protipandemická a hygienická opatření. Organizátoři proto zvolili jinou formu. Namísto hromadné akce na náměstí připravili Den otevřených dveří s komentovanými prohlídkami ve vybraných zařízeních města a organizacích, které s městem spolupracují. Ukázalo se,

že pořekadlo o ctnosti, která vznikla z nouze, někdy opravdu platí. Návštěvníci, hlavně děti, se náramně bavili, ale na své si přišli i dospělí, kteří se dozvěděli věci, o kterých neměli doposud tušení. Koncert Pocta městu, kterým bývá obvykle celodenní program Dne města zakončen, pořadatelé přesunuli 25. června do Amfiteátru na Horečkách, kde vystoupila hudební skupina THE TAP TAP z Prahy. Z fotografií můžete posoudit, jaká vládla na akci atmosféra. *—red—*



foto: Marian Zárský

V Domě kultury se na pódiu fotily celé rodiny



foto: archiv Klubu důchodců

Po prohlídce zázemí Klubu důchodců se všichni sešli v zahradě u opékání špekáčků



foto: Vítězslav Stejskal

Děti si v Technických službách vyzkoušely, jak se ovládá bagr



foto: Marian Zárský

Frenštát nás baví- hlavní motto Dne města



foto: Ludmila Průžáková

Děti si prohlédly vůz Městské policie



foto: archiv CVČ Astra

Také o zázemí a aktivitě Astry, centra



foto: Vítězslav Stejskal

Členové SDH připravili pro návštěvníky



foto: Petr Poštařka

Klub Kryt nabídl prohlídku podzemních prostor bunkru



foto: Roman Stejskalová

Návštěvníci mohli nahlédnout také do strojovny Aquaparku



foto: Romana Stejskalová

V propagačním stanu města a na úspěšné řešitele čekaly o



foto: Romana Stejskalová

K vidění byla také promítací

organizací i sportovišť



volného času byl velký zájem



ky ukázkou požární techniky



byla pro děti připravena soutěžní hra
odměny



technika frenštátského kina



Dům kultury nabídl komentované prohlídky o historii tohoto zařízení



Frenštátští hasiči připravili pro návštěvníky ukázkou požární techniky



Mobilní skokanský můstek lákal návštěvníky do Areálu můstků
Jiřího Rašky



Na náměstí se prezentovali poskytovatelé sociálních služeb

Kořeny a křídla

Tentokrát jsem zpovídala dva kamarády, Jirku a Martina, s obdobnými životními etapami. Spolužáci ze stejné základní školy ve Frenštátě, spolužáci na místní Hotelové škole, především spoluhráči hokeje, v dospělosti pobývali nějaký čas v Praze, poté oba odešli na dlouhé roky do zahraničí a oba se vrátili. I když nyní už na dálku, stále udržují kontakt a my je zase malinko propojíme.

Jirka

■ *Jirko, jaké bylo vaše dětství ve Frenštátě?*

Naše rodina byla vždy hodně sportovní. Děda byl předsedou volejbalu ve Frenštátě, táta hrál hokej moc dobře, později ho trénoval a mě vedl odmala ke všem sportům – plavání, bruslení, fotbalu, hokeji, snad vše dostupné mimo lyžování. Byli jsme s bráchou a kamarády venku celá odpoledne, mimo školu vlastně pořád. Vtipné bylo, že můj brácha nechtěl hrát hokej, že prý se tam prostě mluví. Tak jsme se potkali právě s Martinem, oba jsme ročník 1980, byli jsme na stejné základce a později na Hotelové škole. Hlavně jsme ale hráli hokej, nejprve za Frenštát, pak za Kopřivnici a krátce i za Nový Jičín. Vlastně párkrát jsme si zahráli i později v Praze, jen rekreačně, když jsme tam krátce žili – každý na jiném místě a v jiné profesi. Martin se sportu věnuje vlastně profesionálně dosud – na rozdíl ode mne, kterého to zaválo jinam. Ale víme o sobě, sem tam si voláme, rád bych ho viděl, ale je to už náročnější.

■ *Co jste na Hotelové škole zvolil za obor?*

Já nebyl zrovna vzorný student a začal na dvouletém učebním oboru kuchař, po roce jsem ale měl dobré známky a přešel na studium pětileté, na téže škole. Tam jsme prošli celé hotelnictví, od recepce, přes cukrařinu, kuchyň i obsluhu. Bavilo mě to, jezdili jsme po soutěžích, opakovaně jsem byl například na Gastro Junior Brno, byli jsme docela dobří. Mně se od začátku líbilo více v kuchyni, byl jsem trochu stydlivý, v rondonu jsem se cítil dobře, pěkně zašitý vzadu. Na jedné praxi, bylo to

na hotelu Ráztoka, ale nastal zlom. Musel jsem na plac a zalíbilo se mi to a vlastně jsem to pak začal upřednostňovat. Dnes vzpomínám, jak někdy byla praxe docela náročná. Z hokeje jsme přijeli i v deset večer a na praxi nastupovali, v jiném městě či okrese, brzo ráno. A mimo školu jsme ještě mohli brigádničit. Já jsem zažil Vlčinu za slavných dob, za pana kuchaře Stiborka a Vilčka, taky jsem pracoval U Jánošíka nebo na hotelu Biocel (dnes Soláň).

■ *Kdo dal podnět k vycestování? Táhlo vás to do zahraničí?*

Zpočátku ne. Po maturitě v roce 2000 jsem vystřídal několik míst, ale nezapomenu na to první, v Pálffyho paláci v Praze. Tam jsem zažil jednu dlouhou řadu stresů, vlastně to byl jeden velký šok. Neuměl jsem skoro nic anglicky, nebyl připraven na úroveň stolování i obsluhy, na ceny, na nic. Můj úplně první stůl byli manželé z New Yorku, pamatuji si to jako dnes, měli účet za 3000 Kč, to byla před dvaceti lety neuvěřitelná dařda, a dali mi dýško dalších 3000 Kč. Totálně v šoku jsem si na záchodě prohlížel bankovky, jestli jsou pravé a nevěděl, co si mám myslet. Pak jsem pracoval na hotelu Soláň, tam zase byla většinou německá klientela. S jazyky to bylo dost těžké, ale já se naštěstí nebál a jak předpovídala naše paní učitelka Jurková, vždy se nějak domluvil. Pokud se ptáte na podnět, my doma nikdy necestovali, naši jsou patrioti, milují rodnou hroudu a je jim tady dobře. Vlastně úplně první podnět byl zvenčí, kdy přijel na naši Hotelovou školu přednášet irský velvyslanec a ten vyprávěl o tom, že v Irsku chybí všechny



Jirka s bratrem a tatínkem zkouší kvalitu irského piva

profese v gastronomii a já si to zapamatoval. Ale do Irsku to ještě byla dlouhá cesta...

■ *Takže první angažmá v cizině?*

To se budete smát, šel jsem jako chůva k dětem. Do Anglie. Byl to další šok. Dostal jsem na starost tři děti, dva chlapce a jednu holku, věk 7, 9, 11. Měl jsem je vozit do školy, ale řidičák jsem měl ještě čerstvý a nikdy nejezdil vlevo. Měl jsem se s nimi učit, ale nerozuměl jsem zpočátku skoro ani slovo. Měl jsem s nimi trávit volný čas, naštěstí milovaly sporty, jenže kriket, ragby, baseball... nic českého. Prostě průšvih. Během prvního měsíce mě asi třikrát chtěli vyhodit, navíc na návrat tlačila moje maminka abych se vrátil (přišlo 11. září a všichni se moc báli, co bude). Byl to řetězec průšvihů a stresů, během několika týdnů jsem zhubnul asi 10 kg. Například matka dětí mě zavezla přihlásit na kurz angličtiny, ale já nerozuměl ani slovo, co mi říkají, o co jde a co podepisuju, tak jsem prostě druhý den zůstal doma a nenastoupil, protože jsem vůbec nevěděl, která bije. Nebo ráno mi zadala úkoly na ten den, já na všechno říkal „yes“... a odpoledne nic nebylo hotovo, prostě protože jsem nerozuměl. Zachránily mě děti, milovaly sport a já s nimi postupně dělal všechny aktivity. Společně jsme se učili anglicky, společně jsme to nakonec zvládli a já zůstal celý rok.

Byl to první vyhraný boj, super zkušenosti do života, otevření obzorů kulturních i společenských, škola komunikace s dětmi a lidmi obecně.

■ *A další posun?*

V září 2002 jsme odjeli s bráchou do Prahy. Právě v té době jsme se párkrát viděli s Martinem, který se dostal na vysokou školu, a zahráli si hokej. Krátce jsem pracoval v pětihvězdičkovém hotelu Le Palais, jako číšník. Pak jsem pracoval U Petrské věže, kam zahraniční klientela chodila na staročeskou kuchyni. Bydleli jsme u novináře z Tatarstánu, pracujícího pro Svobodnou Evropu. Byla to veselá doba. V té době už jsem chodil se svou stávající partnerkou Katkou, taky absolventkou frenštátské hotelovky a já se nelíbil můj tehdejší životní styl a dala mi ultimátum: „Odjždím do zahraničí, s tebou nebo bez tebe!“

■ *Už víme, že jste odjel. A na dlouho. Jak to bylo?*

Byl to rok 2004. Odjeli jsme do Irsku, do Dublinu, bez kontaktů, bez příslibu práce. A zůstali jsme tam 16 let! Partnerka dostala práci po dvou týdnech, já asi po měsíci. Pracoval jsem v známé restauraci One Pico, která opakovaně získala ocenění „Nejlepší restaurace v Irsku“. Majitel Eamonn O'Reilly, provozující ještě další dvě restaurace, je nositel dvou michelinských hvězd. Tady už jsem zvládal profesi i jazyk, ale překvapilo



Práce v zahraničí – super zkušenosti do života, otevření obzorů kulturních i společenských, velká škola komunikace...

mě tempo práce. První vánoční svátky, to byla fakt šílenost. Pokud se říká, že my tady pijeme, tak tam to je jízda. Mladí, staří, ženy i muži, opravdu hodně se pije. A Irové vydrží. Nálévali jsme nonstop. Snad je to i podnebím, pořád tam prší a oni se schovají do těch hospod, jsou veselí a spolu. V pátek večer se všichni převlečou do gala a vyrazí ven. Žádné džíny či mikiny, slečny jsou na podpatcích a v nejlepších šatech... ale před půlnocí to už tak pěkný pohled není. Dělalí jsme šest dnů, jeden den volna. Běžná týdenní doba je 60-70 hodin. Volno v prosinci nepřipadá v úvahu, to až v lednu jsme vždy jeli do Čech na hory. Práce to byla náročná, ale kuchyně velmi kvalitní, čerstvé suroviny, vypracované postupy. Začal jsem jako číšník, po dvou letech jsem byl supervizor, vlastně vrchní číšník, pak asistent managera a nakonec, asi po šesti letech, restaurant manager. Byli jsme skvělý kolektiv, složení z různých národností, ale sedli jsme si a na poměry v gastronomii jsme všichni zůstali výjimečně dlouhou dobu. Skvělá spolupráce a dobrá komunikace s majitelem se odrazila nejen na přístupu služebním (například při narození dětí mi dal majitel několika měsíční volno, což není v Irsku vůbec běžné), ale hlavně k hostům a ti k nám chodili jako k důvěrníkům, my jsme znali jejich narozeniny, ale i oni naše, slavili zde své výjimečné dny. Mezi hosty byly často i slavné hvězdy. Například jsem obsluhoval Bono Voxe, byl velmi příjemný, překvapil znalostí Čech a české politiky. Celkově musím říct, že to byla dobrá práce.

■ Tak proč návrat?

Měli jsme dlouhodobý plán vrátit se na konci 2020, ale covid to o několik měsíců urychlil.

My jsme byli s partnerkou ve

shodě, že se chceme vrátit zpátky domů, proto jsme koupili v roce 2006 v Jakubčovicích dům, já jsem chtěl dělat gastro zpátky doma v Čechách. K tomu jsem měl silný pocit, že právě ve 40 letech mám vše změnit. Navíc, s ohledem na děti...

■ ...už to slovo padlo podruhé. Děti?

Máme s partnerkou, se kterou jsme od roku 2003, dvě děti. Dcera Lola má 12 let, František 7 let. Narodili se oba v Čechách, ale celou dobu žili v Irsku. Mají tedy několik tříd základní školy. Lola má za sebou 5 tříd a usoudili jsme, že pozdější přechod by už byl hodně těžký, spíš by to bylo nemožné. I tak už to bylo těžké, děti první měsíce chtěly zpátky „domů“ a bylo to pro ně náročné. Dcera česky uměla, ale přece jen neskloňovala vždy správně a gramatiku se musela doučit. Ale je skvělá a na ní vidíme ty rozdíly mezi irskou školou s mezinárodně obsazenými třídami a školou tady. Ve třídě v Irsku se často potkávala s dětmi přistěhovalců, které většinou zpočátku neumějí ani slovo. Dcera s kamarádkou například jedné korejské spolužačky pomáhaly, a ta se během pár měsíců zcela zařadila do běžné denní výuky. A totéž očekávala tady, takže nebyla překvapena, že děti si sedají k ní a chtějí s ní kamarádit. To, co jí udivilo bylo, že se ostatní straní romských dětí. Ona se chtěla bavit se všema.

■ Přesně na to jsem se chtěla zeptat. Jaká negativa dnes vidíte tam a tady? A pozitivita?

Z negativ mě napadá hlavně zdravotnictví. V Irsku to privátní je skvělé, ale veřejné je děsné. Když si kuchař uřízl prst, tak čekal na pohotovosti i osm hodin. Čekací doba na



Mezi hosty byly často i slavné hvězdy. Obsluhoval jsem například Bono Voxe

běžný zdravotní úkon je dva tři roky. A druhé negativum uvedu jen jako legraci: Dublin je snad jediné hlavní město, kde se nehraje hokej, ani tam není stadion.

A negativa u nás? Překvapila mě neochota ve službách, prodáváci či obsluha neudělají ani krok navíc. Není to zdaleka ještě optimální. Máme co dohánět. Co se týče gastronomie, hodně kuchařů začíná zlepšovat naši úroveň, zejména ti se zahraničními zkušenostmi, zlepšuje se to.

A další negativum. Když je něco mimo zaběhlá pravidla a tradice, tak to místní odsoudí, aniž to zkoumají. Takové to „co by řekli sousedi“, stále přetrvává.

■ Současnost?

Přebírám práci v rodinné elektrofirmě, přihlásil jsem se na dálkové studium na obor elektro, od září nastupuji. Třeba jednou si ještě otevřeme nějakou kavárnu,

ale momentálně je toto nový směr a nová kariéra. Zatím se vyžívám kuchařsky doma, vařím speciality, griluji a baví mě to. Dcera peče, sleduje pořady o pečení a musím říct, že se stále zlepšuje.

■ Vzkaz pro mladé?

Ať vyzkouší zahraničí. Otevře to cestu, po návratu už má člověk co nabídnout a získá respekt ostatních, respekt sám k sobě a má svůj pohled na věc. Nejsou to ale pečení holubi, pracuje se tam daleko víc než tady.

■ Nemohu se na závěr nezeptat na naše moto: Jak vy cítíte své kořeny?

Můj kořen směřuje určitě k Frenštátu. Se svými klady i zápory, má své kouzlo. Vždy se tady budu rád vracet, za rodinou, za kamarády. A pokud bych měl říct, kde se cítím doma, tak to je všude, kde mám svou Katku a své děti.

Děkuji za moc hezké povídání

Alena Uličníková

Martin

■ *Martine, vás si pamatuji jako sedmnáctiletého kluka, který prohlašoval, že jednou se bude profesionálně věnovat sportu a pozvedne celé město, možná i region. To se mi moc líbilo. Teď si čtu ve vašem životopise, že jste to dotáhl až na trenéra Bundesligy? Tak, jak to bude s tím přínosem pro Frenštát?*

Sport byl a pořád je moje priorita a mám to štěstí, že je to záliba i profese. Já měl cíl, že budu hrát hokej a budu učit anebo nějak profesně ovlivňovat sportovní život v místě mého žití. Proto jsem šel na Fakultu tělesné výchovy a sportu na Karlově univerzitě, přitom stále hrál hokej. Ale také jsem měl tajný sen, že to

dotáhnu na trenéra, ideálně v zahraničí. Před rokem jsem vyhrál konkurz a stal se ředitelem Střediska sportu v Benátkách nad Jizerou a mohu tak ovlivňovat rozvoj a směr sportu v regionu, kde nyní s rodinou bydlím. A tak jsem obloukem po mnoha letech vlastně toho cíle dosáhl. Nejdříve jsem devět let trénoval v zahraničí.

A pokud jde o Frenštát, už na vysoké škole jsem poznal, že vrcholový sport se dělá a rozhoduje v Praze a z mého současného působiště je to dosažitelnější. Ale vlastně stále v hlavě nosím možnost, že se tam jednou, až děti odrostou, vrátím.



■ *Od vašeho kamaráda Jirky už víme, že jste hráli za Kopřivnici a Nový Jičín. Jak šla hokejová kariéra dále?*

Po dobu pražských studií, od roku 2001 jsem hrál šest sezón druhou ligu za HK Slaný, ale už na studiích jsem dostal nabídku na trenérské místo do Sparty a po roce do Benátek nad Jizerou. Navíc jsem se už od 2001 angažoval jako trenér v mezinárodních kempech, tehdy novince. Město Nymburk mělo tehdy jako jedno z mála měst letní ledovou plochu a přijížděli sem mladí hokejisté z celého světa, aby absolvovali kurzy hokeje v místním Olympijském sportovním centru. Byla to super brigáda, pro mě zábava i dobře placená práce. Trenérské zkušenosti, a navíc škola jazyků – mluvilo se anglicky, německy, rusky, jen ne česky. Po studiích jsem několik let učil na půl úvazku ve škole a zároveň pracoval jako trenér hokejového dorostu v Benátkách n. J.

■ *Zahraniční angažmá přišlo kdy?*

V roce 2009 jsem získal místo trenéra ve Švýcarsku. Během deseti dnů jsem se musel sbalit a odjel jsem i s přítelkyní, dnes manželkou, do italského kantonu Ticino do týmu Ambri - Piotta. Tam to bylo skvělé. Netušil jsem tenkrát, že Švýcaři se velmi zásadně liší – myslím co do povahy, způsobů a konvencí – podle kantonů a jazyka a že máme velké štěstí, když jsme se dostali do přátelského a milého prostředí italských Švýcarů. Fantasticky nás přijali. Bylo to však vyváženo mým handicapem – neuměl jsem ani slovo italsky. Zpočátku to bylo náročné. Nicméně časem jsem se naučil nejen italsky, dokonce jsme si i se ženou udělali státnice, ale osvojil si i pro Švýcary běžnou schopnost – přecházet z jednoho jazyka do druhého. Během let jsem jako trenér vystrídal všechny hráčské kategorie, dodnes některé nadané hráče sleduji a s některými udržuji na dálku přátelské vztahy. Po pěti letech jsem dostal angažmá v kantonu Valais v klubu EHC Saastal, ve francouzsko – německé části Švýcarska, kde byly vztahy velmi chladné. Někdy dokonce nepřátelské. Většina spolupracujících byli studení „čumáci“ a nebylo to ideální. Sezónu 2015-16 jsem se už posunul do Německa, do průmyslové oblasti v severním Porýní – Vestfálsku, město Herne u Dortmundu. Zase jsme museli naplno oprášit němčinu, ale v té době už jazyky nebyly problém. V roce 2016-17 jsem začal trénovat Bundesligu, tedy nejvyšší německou soutěž ve Schwenningu / Villingu. Bylo to velmi

náročné a plně na úkor osobního a rodinného života. V té době se nám už narodilo druhé dítě a já byl buď na tréninku nebo jezdil dlouhé mnohahodinové trasy na zápasy a zpět a rodinu jsem téměř neviděl. Začali jsme pomýšlet, že se vrátíme zpět do Čech. Měl jsem už zázemí v Benátkách n. J., navíc rodina manželky je z blízkého Nymburka, a tak sezónu 2017-18 už jsme byli zase zpět. Trénoval jsem až do doby, kdy jsem se stal šéfem oddílu a po konkurzu pak ředitelem Správy sportovních zařízení v Benátkách n. J.

■ *Ještě se vrátím – kdo a co vás přivedlo ke sportu, hokeji a hlavně trenérství?*

Co si pamatuji, sport jsem miloval odjakživa, otec sportoval a mamka učila, a tak jsem jaksi podvědomě tíhl k tomu, že budu učitel tělocviku. Ale ten základ byl trochu ve mně, já každou volnou chvíli byl na hřišti a sledoval nejen každý pohyb hráčů, ale i veškeré dění okolo, strašně mě to bavilo. Chodil jsem na hokej, ale i na fotbal i jiné sporty a díval se nejen na zápasy, ale i na tréninky. Zdá se mi, že to dnes dětem zcela chybí a není pak taková základna pro výběr.

■ *Zní to, že jste vždy zvládnul všechno lehce. Byly i krušné chvíle?*

Vlastně nejhorší to bylo v prvéku na vysoké. Docela se mi stýskalo, všechno, na co jsem byl zvyklý zůstalo tady a domů to bylo někdy až sedm hodin vlakem. Tenkrát se zrovna budoval koridor a cestování bylo opravdu děsné. Po čase jsem si našel nové kamarády, hokejový tým, partnerku, vlastně pak už to bylo jen lepší. Do zahraničí jsem jel už s partnerkou, a tak i nějaké pozdější problémy byly vždy překonatelné.

■ *Vidíte rozdíl mezi úrovní regionu, kde dnes bydlíte a rodným městem?*

Já musím říct, že jsem strašně zklamaný a smutný z toho, co dnes ve Frenštátě vidím. Tady si každý sport jede zvlášť, není tu společná koncepce ani jasný směr a není to radostné. Když jsem tu byl nedávno po delší době, tak jsme se s manželkou prošli a byli jsme poměrně zděšení z některých věcí. Neudržovaný neuklizený park, nevyvezené odpadky, zarostlá hřiště, opuštěná sportoviště, zázemí fotbalu evidentně staré desetiletí. Já si to pamatuji jinak a říkal jsem si, že jsou to nostalgické vzpomínky očima dětství, ale manželka měla stejný pocit. Já jsem měl velmi silný vztah k zimnímu stadionu a bylo mi do breku, když bourali staré tribuny a moc bych chtěl letos



Martin, jako hlavní trenér týmu HC BIASCA - Ticino Rockets, rok 2013

před vánočními svátky něco na lední ploše podniknout, dát dohromady staré kamarády a nějak to tady oživit. Frenštát býval město sportu a dnes to táhne jen fotbal. Sleduji to zdálky a musím říct, že kluci od fotbalu to dělají fakt perfektně a strašně jim fandím. Ale, zase z dálky, jako by byli jedini. V mém současném regionu má veškerý sport pod sebou město a má to nějaký směr, tady jako by se žilo z minulosti. Město jako takové je ale pěkné. Mám k němu silný kladný vztah. Líbí se mi ty hory, výhled na Javorník či Radhošť, pořád je to tak, že tady mám ty kamarády a hlavně rodinu. Hlavním důvodem pro návrat do Čech bylo to, že jsme považovali zázemí širší rodiny pro naše děti za velmi důležité a chtěli jsme, aby prostě byli Češi.

■ *Porovnal jste italské a německé Švýcary. Bojím se zeptat, jak z porovnání vyjdou Češi.*

Špatně. Jsme zakabonění, nedíváme se kolem sebe, ale jen na sebe, neusmíváme se a hlavně nepřejeme jiným, závidíme. Zvykl jsem si na italské pohodařství, úsměvy a přátelství a po návratu mě čekaly strkanice na úřadech, neurvalosti na dálnici a měl jsem problém sžít se s okolím. Ožiji, když se mi ozvou svěřenci ze Švýcarska, a musím říct, že je to poměrně často. Ale zase mám pěknou práci, která mě opravdu baví a po době cestování a poznávání je čas věnovat se rodině, dětem. Mám i dnes ještě pěkné nabídky, ale už jsem se rozhodl takto.

■ *Kolik vlastně vám prošlo trenérskými rukama svěřenců a jsou někteří dnes slavní?*

Stovky. Každou sezónu jsem se musel naučit asi 150 jmen, a to pochopitelně ne českých, to byla

vždy opravdu výzva. No a po návratu zase přepnout a totéž v češtině. Ale podobné to má vlastně mnoho dalších profesí. V Benátkách jsem v mladém věku trénoval tehdy mladého Radima Šimka, dnes hráče San José Sharks. A ve Švýcarsku je pár borců, kteří hrají dnes nejvyšší švýcarskou soutěž, třeba Elia Riva za HC Lugano.

■ *Kdyby před vámi stál šestnáctiletý kluk a ptal se, co je nejdůležitější, aby dokázal, co vy?*

Nebát se, nevymlouvat se, potlačit strach a pocit malosti a zkusit cokoli. Nehledat zástěru, za kterou se schová a nehledat výmluvy proč to nejde. Já jsem se vlastně dostal do Švýcarska poté, kdy jsem potlačil strach a obavy. Když jsem se dověděl neověřenou informaci, že v Ambri hledají trenéra, tak jsem napřed chtěl, ať mi někdo pomůže. Ale nakonec jsem vyhrál tím, že jsem – klepajíc se jak ratlík – zvedl telefon a zavolał osobně člověku, který pro mě byl ohromnou celebritou. Seděl jsem vyklepaný, obklopený slovníky, zaplatil za telefon v tehdejších sazbách 1.500 Kč, ale vydržel dvacetiminutové zpovídání, následující mail, osobní pohovor... a vyšlo to.

■ *Jaký sport dělají vaše děti?*

Dcera hraje volejbal, fotbal, hokej, lyžuje, všechno, co se naskytne. Syn je ještě malý, ale bruslit už umí a kopnout do míče taky. Nechci děti nutit do nějakých specializací, jde o to mít sport rád. Celá rodina sportujeme a děláme, cokoli nás baví, od ping pongu přes plavání po lyže.

Děkuji za rozhovor a těšíme se na vánoční hokej s vámi

Alena Uličníková

SIEMENS

SIEMENS, S.R.O., O. Z. ELEKTROMOTORY FRENŠTÁT

Získejte super místo v moderním závodě s přátelskou pracovní dobou a volnými víkendy.

Máme pro vás zajímavé pozice do výroby i administrativy.
Více o aktuální nabídce na www.siemenselektromotory.cz



Martin Křenek
dnes směnový mistr na montáži
Siemens Elektromotory Frenštát

Staňte se součástí známé nadnárodní
firmy a podílejte se na zajímavých
mezinárodních projektech

Siemens, s.r.o., odštěpný závod Elektromotory Frenštát patří mezi přední světové dodavatele nízkonapěťových asynchronních elektromotorů. Jsme největším evropským závodem na výrobu standardních elektromotorů osových výšek 225–355 mm, které dodáváme do celého světa. Našimi hlavními zákazníky jsou výrobci čerpadel, kompresorů a klimatizačních zařízení.

V současné době hledáme nové kolegy!

Koho?

Jde například o elektromechaniky na navijárnu a montáž, dále pak strojírenské dělníky, řidiče, obráběče anebo odlévače kovů. Zároveň na TH pozice hledáme product portfolio managera nebo SAP specialisty.

Proč?

Stanete-li se součástí našeho týmu, získáte práci ve stabilní společnosti, atraktivní finanční ohodnocení,

práci na plný úvazek (do kmenového stavu), různorodé možnosti dalšího rozvoje a odborného vzdělání, milé kolegy a kolegyně, v neposlední řadě přátelské, mezinárodní pracovní prostředí.

K tomu vám přidáme ještě nejrozumnější benefity:

- roční příspěvek 22.000 Kč do programu Benefit Plus (lze využívat i na nákupy potravin ve vybraných řetězcích)
- bezúročné půjčky pro zaměstnance až do výše 300.000 Kč
- odměny při životním a pracovním jubileu až do výše 40.000 Kč
- zvýhodněné nabídky pro zaměstnance Siemens
- závodní jídelna v areálu firmy
- akciový program pro zaměstnance
- dobrovolnický den, zaměstnanecké akce
- 5 týdnů dovolené

Kontakt:

Pozice do výroby: Marie Chocenská,
+420 607 026 613, marie.chocenska@siemens.com

TH pozice: Zuzana Kleinová,
+420 727 896 641, zuzana.kleinova@siemens.com

ELEKTROSERVIS DOMÁČÍCH SPOTŘEBIČŮ

PRAČKY, MYČKY, SUŠIČKY,
SPORÁKY, TROUBY

TOMÁŠ JEŘÁBEK

Tel. : 736 126 466

Email : jerabekservis@seznam.cz



REKOVICKÁ LETNÍ DISCGOLFOVÁ LIGA 2021

Během letošních prázdnin pořádá náš okrašlovací spolek na rekovickém hřišti první ročník „Rekovické letní discgolfové ligy“.

Proběhne dohromady osm soutěžních kol, která odstartují vždy v pátek od 17:00. Ligu organizujeme s cílem vytvořit pravidelná přátelská discgolfová setkání doplněná o možnost zasoutěžit si s ostatními hráči a vyhrát některou z cen. Zúčastnit se jednotlivých kol můžete také zdarma, pro zařazení do ligové tabulky (a především závěrečné tomboly, ve které může vyhrát každý účastník) je třeba zaplatit startovné 150 Kč. Otevřena bude také speciální kategorie pro hráče, kteří se před letoškem nezúčastnili žádného discgolfového turnaje. Díky spolupráci s obcí Trojanovice a městem Frenštát bude v rámci podpory rozvoje místního discgolfu odměněn diskem také nejlépe umístěný Trojanovjan, stejně tak jako nejlépe umístěný Frenštačan. Více informací o organizaci a cenách naleznete na našich webových stránkách <https://oskycera.cz/rldl21/>, případně po naskenování přiloženého QR kódu.



Za organizátory,
Adam Muras, předseda OS Kyčera

NEJEFEKTIVNĚJŠÍ VYUŽITÍ SLUNEČNÍ ENERGIE

Náklady na energie jsou významnou položkou našich domácích rozpočtů, největší položkou jsou náklady na vytápění tvořící průměrně okolo 60 %. Tyto náklady se nám daří snižovat díky zateplování domů, výměně oken apod. Druhou největší položkou je ohřev vody, který tvoří zhruba 25 % výdajů. Často však zůstává z pohledu možných úspor stranou, přitom existuje ověřené, vysoce efektivní a cenově dostupné řešení.

Fotovoltaický ohřev vody SOLAR KERBEROS Vám umožní ohřívat vodu od jara do podzimu prakticky zadarmo, stačí k ohřevu chytře využít sluneční energii. Jedná se o patentované řešení vyvinuté firmou UNITES Systems, a. s. ve Valašském Meziříčí, která ho dodává do desítek zemí po celém světě.

Montáž je snadná, stačí od fotovoltaických panelů na střeše přivést k bojleru dva tenké kabely. To vyžaduje minimální zásahy do vašeho domu a celá montáž se zvládne za jeden den. Princip fungování je takový, že se, zjednodušeně řečeno, sluneční energie přemění na elektřinu, kterou je napájeno topné těleso bojleru - třeba toho, který už doma máte. Výhodou také je, že není potřeba uzavírat jakékoliv smlouvy s distributorem.

Celý systém Vás včetně solárních panelů a odborné montáže vyjde po odečtení dotace na cca 60.000 Kč, což se Vám při běžném užívání vrátí na úsporách elektřiny asi za 6 let. Jde o nejrychleji návratnou investici do fotovoltaického systému na trhu, s bezúdržbovým provozem a dlouhou životností. Navíc při jeho realizaci můžete čerpat dotaci 35.000 Kč z programu Nová zelená úsporám. Více informací najdete na www.solar-kerberos.cz nebo na tel. 606 796 406.

Kolektiv UNITES Systems a.s.



LESOSTAVBY

Lesostavby Frýdek-Místek a.s.

Slezská 2766

738 01 Frýdek-Místek

www.lesostavby.cz

Provádíme a zajišťujeme tyto služby

- lesnické práce
- produkci sazenic
- těžební a pěstební práce
- dopravu dřeva
- výkup dříví
- poradenství odborného lesního hospodáře
- prodej palivového dříví

Zástupce pro oblast

JAROMÍR LIŠKA

vedoucí střediska DLV

Mob. +420 606 783 028, e-mail: liska@lesostavby.cz



SOLAR KERBEROS
FOTOVOLTAICKÝ OHŘEV VODY



Typická instalace
za 60.000 Kč
při započtení dotace*

Solární ohřev vody nové generace

Ušetřete až 75% nákladů na ohřev vody ■

Návratnost do 6 let ■

Nulové provozní náklady ■

Instalace během jednoho dne ■

Bez smlouvy s distributorem ■

Funguje s libovolným bojlerem ■

Vyvinuto i vyrobeno ve Valašském Meziříčí ■

tel: 606 796 406

www.solar-kerberos.cz

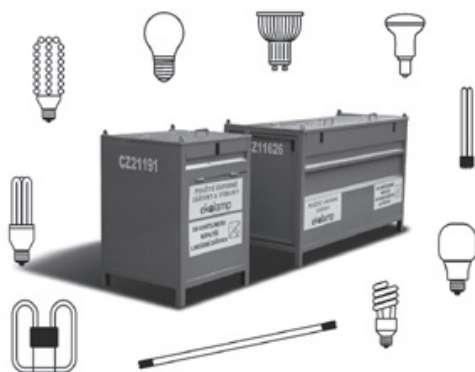
*dotaci **nová** **zelená** **úsporám** 35.000 Kč vyřídíme za vás

KLASICKÉ A HALOGENOVÉ ŽÁROVKY SE NOVĚ TŘÍDÍ

Klasické, přímo žhavené žárovky původně do zpětného odběru zařazeny nebyly. **Od 1. ledna 2021 se však situace změnila.** Zákon o výrobcích s ukončenou životností nově nařizuje třídít i klasické a halogenové žárovky.

Vzhledem k evropskému zákazu výroby klasických žárovek se předpokládalo, že jejich sběr a recyklace nebude příliš potřeba. Realita je však jiná, tyto žárovky se k nám pod různými názvy stále dovážejí.

Do popelnice ani kontejneru se směsným odpadem už vysloužilé běžné a halogenové žárovky nepatří. Vrací se stejně jako úsporné a trubicové zářivky, výbojky nebo LED žárovky. Můžete je vrátit v obchodě při nákupu nových, ve sběrných dvorech nebo je vyhodit do některé ze sběrných nádob společnosti EKOLAMP, která recyklaci světelných zdrojů v České republice zajišťuje.



Když si půjdete koupit žárovku, uvidíte u její ceny výši příspěvku na recyklaci, kterým **výrobci přispívají na budoucí recyklaci vysloužilých žárovek.** Viditelné uvádění příspěvků na recyklaci neplatí jen pro žárovky, ale pro všechna elektrozařízení.

ekolamp

GRILOVAČKA S GURMÁNEM

Maso z místního chovu a vlastní porážky od českých farmářů



PEČENÉ SPECIALITY
VEPŘOVÉ KÝTY, SELATA

MASO NA GRIL

MARINOVANÉ MASO, BURGRY, VEPŘOVÝ TOMAHAWK

ČESKÉ HOVĚZÍ VYZRÁLÉ STEAKOVÉ MASO

ŠPEKÁČKY, TOČENCI NA GRIL, KLOBÁSKY



**NOVĚ
E-SHOP**



**DOVEZEME
K VÁM DOMŮ**



**DOPRAVA
ZDARMA**



www.gurman-sedlnice.cz

tel.: 556 745 274 mob.: 724 935 900

ZŠ a MŠ Karla Svobinského v Kunčicích pod Ondřejníkem hledá na hlavní pracovní poměr **KUCHAŘKU / KUCHAŘE** s možností postupu na pozici vedoucí kuchařky/ kuchaře.

Požadujeme

- výuční list v oboru Kuchař/ka podmínkou, maturita výhodou
- praxi v oboru
- dobrou znalost normování pokrmů, zpracování masa a hygienických předpisů
- pozitivní a zodpovědný přístup k práci

Nabízíme

- stabilní platové podmínky dle tarifů ve školství, odměny, příspěvky z FKSP
- nástup dohodou

Bližší informace u vedoucí ŠJ: Jana Bakšiová
jidelna@zskuncice.cz

tel.: 703 145 899



NÁBYTEK

PRO VÁŠ DOMOV



**JIŽ 28 LET
VÁM DODÁVÁME
KVALITNÍ ČESKÝ NÁBYTEK**

Jitka Baláčková NÁBYTEK

Dolní 482 | 744 01 Frenštát pod Radhoštěm
Tel./fax: 556 835 494 | GSM: 603 842 666
E-mail: balac@cbox.cz | www.nabytek-frenstat.cz
IČO: 13018230 | DIČ: CZ455529433

OTVÍRACÍ DOBA:
Po-Pá: 8 - 12, 13 - 17
So: 8.30 - 11.30



Na ochozu
OC Kyčera
nová prodejna
"Cukrářské potřeby"

Cukrářské potřeby

Prodejní doba:

Pondělí - Pátek 10:00 - 16:00 hod.
Polední přestávka: 12:00 - 12:30 hod.



VYČISTÍM

KOBERCE, SEDAČKY, ČALOUNĚNÝ NÁBYTEK

Jiří Marek, tel: 739 640 626
e-mail: lynxlynx90@seznam.cz



FRENŠTÁT POD RADHOŠTĚM

☎ 556 835 098, 602 845 754

e-mail: kino@mufrenstat.cz

www.facebook.com/KinoFrenstat

www.kinofrenstat.cz

(možnost online rezervace)

PROMÍTACÍ PROFIL NA PRÁZDNINY

Pondělí – čtvrtek od 20.30

Pátek – neděle od 18.00 a od 20.30

Dětská projekce neděle od 15.30

Program naleznete vždy na budouvě kina, webu kina a na facebookovém profilu kina

ČERVENEC 2021

Spirála strachu: Saw pokračuje (premiéra 1. července)

Mladý detektiv a jeho parták vyšetřují děsivé vraždy, které začínají připomínat nechvalně známé případy z minulosti. Nevědomky se tak stanou hráči na šachovnici morbidní hry zákeřného vraha.

Mstitel (premiéra 1. července)

Zkrachovalý herec se rozhodne propít až k expedici na Mars, najít sám sebe, lásku, něco k pití a tlačítko START. A když ne to, tak se alespoň všemu pomstít, především šéfovi divadla, který ho vyhodil, a manželce, která ho hned poté vyhodila.



Black Widow

(premiéra 8. července)

Po narození je Černá vdova, známá jako Natasha Romanova odevzdána do KGB, kde ji připravují, aby se stala jejich ultimátním agentem. Když se S.S.S.R rozpadne a vláda se ji snaží zabít, akce se přesune do dnešního New Yorku, kde pracuje jako nezávislý agent.



Vyšehrad: Seryjál

(premiéra 8. července)

„Remasterovaná verze s bonusem“ 10v1 Prequel celovečerního filmu

Maxinožka 2

(premiéra 8. července)

Adamův tatínek chce využít svou slávu ke změně světa. Kontaktuje ho nevládní organizace, aby pomohl chránit největší přírodní rezervaci. Když táta zmizí, jeho syn, Maxinožka a jeho přátelé udělají vše, co je v jeho silách, aby ho našli a zachránili...

Chyby (premiéra 15. července)

Film režiséra Jana Prušinovského je vztahovou romancí mapující vztah dvou zamilovaných.



Raya a drak

(premiéra 15. července)

Nyní, o 500 let později, jsou nestvůry nazývané Druuni zpět a osamělá válečnice Raya, se vydává na dlouhou a nebezpečnou cestu, aby vystopovala posledního draka a hrozivé Druuny zastavila jednou provždy.

Úniková hra: Turnaj šampionů

(premiéra 15. července)

Nic netušící skupina šesti lidí se ocitne uzamčená v další sérii únikových místností. Postupně odhalují, co je spojuje, aby zůstali na živu a zjišťují, že tuto hru hru už jednou hráli.



Bože, ty seš hajzl

(premiéra 15. července)

Co dělat, když zjistíte, že už vám v životě nezbyvá tolik času? Budete jako chudinka brečet v koutě a čekat na zázrak, anebo to nejlepší z vašeho plánovaného života vměstnáte do těch posledních dní? Steffi má jasno. Na nic nečeká a udělá něco naprosto impulzivního, přestože vždycky byla hodná holka.



Čas (premiéra 22. července)

Většina z nás se bojí stárnutí. Představa, že bychom se ocitli na místě, kde čas běží mnohem rychleji, než je obvyklé, by proto asi každého vyděsila k smrti.

Croodsovi: Nový věk

(premiéra 22. července)

Croodsovi zjistí, že hrdinové doby kamenné to fakt nemají jednoduché. Nestačí, že jim na každém kroku hrozí sežrání od hladových potvor. Oni navíc museli potkat rodinu, která je lepší než ta jejich. Tedy aspoň to tak vypadá.



Gump - Pes, který naučil lidi žít (premiéra 22. července)

„Jsem Gump a byl jsem toulavý pes...“ On vlastně každý pes je v sobě tak trochu toulavý do té doby, než najde své štěstí, a to štěstí pes najde jenom s člověkem.

Expedice: Džungle

(premiéra 29. července)

Film inspirovaný slavnou atrakcí v zábavním parku Disneyland, je dobrodružnou výpravou do amazonské džungle.

Prvok, Šampón, Tečka a Karel

(premiéra 29. července)

Čtyři kamarádi vyhlásí válku proti sevrkávání varlat a proti krizi středního věku tím, že se rozhodnou plnit odvážné úkoly. Prvním z nich bude svléknout se na veřejnosti do naha...



Slečna bestie

(premiéra 29. července)

Co se stane, když si roztomilý blondýtlík prohází tělo s vyšutým sériovým vrahem? Odpověď najdete v hororové komedii Slečna bestie.

SRPEN 2021

Sebevražedný oddíl

(premiéra 5. srpna)

Těšte se na partu nejdegenerovanějších delikventů světa DC, kteří umírají touhou zachránit svět.

Hotel Transylvánie: Transformácie (premiéra 5. srpna)

Když se Van Helsingův mysteriózní vynález „Monstrifikátor“ rozbije, Drak a jeho parta příšer se promění v lidské bytosti, zatímco z Johnnyho se stane monstrem! Mají teď nepatřičná těla, Drak přijde o své magické schopnosti a rozjařený Johnny si užívá život v těle monstra.

Králíček Petr bere do zajecích

(premiéra 5. srpna)

Vrací se roztomilý a všemi oblíbený králíček lump Petr. Bea, Thomas a králíci jsou teď něco jako rodina. Ale ať se Petr snaží sebevíc, stále má reputaci nenapravitelného rošťáka.



Jan Werich: Když už člověk

jednou je... (premiéra 5. srpna)

Život Jana Wericha, vznik Osvobozeného divadla, jeho boj proti fašismu, dramatický útek před nacisty, působení ve Spojených státech, rozčarování po návratu do Československa i spolupráci s novým režimem.



Free Guy (premiéra 12. srpna)

Ryan Reynolds hraje bankovního úředníka, který zjistí, že je ve skutečnosti nehratelnou postavou ve videohře. A tak se rozhodne stát se hrdinou, který přepíše vlastní příběh. V prostředí, kde neexistují žádná omezení a kde je vše dovoleno musí zachránit svět dřív, než bude zničen

Deníček moderního fotra

(premiéra 12. srpna)

Když se Nataša a Dominik neplánovaně stanou rodiči, domluví se, že Nataša jako úspěšná designérka hraček pro děti, dokáže rodinu lépe finančně zabezpečit, a tak hlavní část péče o novorozence převezme jako otec na mateřské dovolené Dominik.



Tlapková patrola ve filmu

(premiéra 19. srpna)

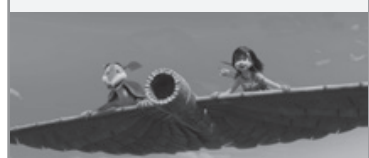
Populární Tlapková patrola se chystá do kin!

Zátopek (premiéra 26. srpna)

Příběh o vítězstvích v lásce i ve sportu, k nimž je třeba především velké srdce.

Ainbo: Hrdinka pralesa

(premiéra 26. srpna)



MĚSTSKÉ
KULTURNÍ
STŘEDISKO

FRENŠTÁT POD RADHOŠTĚM

☎ 556 835 397

www.kulturaafrenstat.cz

FRENŠTÁTSKÉ KULTURNÍ LÉTO

červenec a srpen 2021

2.–3. 7. HORSKÁ VÝZVA

/ Amfiteátr na Horečkách

Sportovní akci pořádá Top race agency, z.s.

7. 7. HOREČKY FEST

/ projekce filmu ROCKETMAN / 21 hod.

/ náměstí

Epický fantaskní muzikál Rocketman zachycuje neuvěřitelný osud Eltona Johna. Vstup zdarma.

8. 7. HOREČKY FEST

/ od 16 hod. / prostor u Autokempu

ODZEMĚ, VĚRA FALDÝNOVÁ & UNIVERSE, POKÁČ, ČURÁČÍ HLAVY



9. 7. HOREČKY FEST

/ od 16 hod. / hřiště u DK

NITROCEL, DIRTY BLONDES, THE ATAVISTS, WOHNOUT

10. 7. HOREČKY FEST

/ od 16 hod. / Amfiteátr na Horečkách

HOBITÍ NOHA, JEGR, PORTLESS FEAT. HENRY D., MONKEY BUSINESS

Předprodej v TIC města, TIC Trojanovice a v kanceláři DK. Cena permanentky 400 Kč.

16. 7. Z HORNÍ DOLNÍ A DÁL NA JIH

/ 19.30 hod. / Autokemp

Muzičenka ovoňaná Valašskem. Koncert vynikající folkové kapely z Dolní Bečvy. Vstupné 60 Kč, děti 30 Kč.



17. 7. 7 POHOŘÍ / Amfiteátr na Horečkách

Sportovní akci pořádá North Trappers, s. r. o.

20. 7. SLEZSKÝ RYNEK - FARMÁŘSKÝ TRH / 8 - 16 hod. / náměstí

23. 7. MARIAN FRIEDLA 11 PODOB LÁSKY / 19.30 hod. / Autokemp

Představení alba 11 PODOB LÁSKY, které nahrála kapela Odysea Mariana Friedla. Obsahuje sedm lidových a devět autorských písní zakořeněných v tradiční hudbě Západních Karpat, jejichž spojnicí je láska. Stylově je deska rozkročená mezi folkem, folklorem, jazzem a world music. Album je věnováno památce houslistky a zpěvačky Jitky Šuranské, která stála u jeho zrodu. Vstupné 120 Kč, děti 60 Kč.

31. 7. GULÁŠOVÉ SLAVNOSTI

/ Amfiteátr na Horečkách

Již 29. ročník tradiční soutěže o nejlepší kotlíkový guláš. Čekají vás nejen voňavé guláše, speciality na grilu, chlazené pivo, míchané nápoje, ale i bohatý kulturní program. VSTUP ZDARMA. Přihlášku do soutěže si můžete vyzvednout v kanceláři DK nebo z www.kulturaafrenstat.cz.



6.–7. 8. MEZINÁRODNÍ FESTIVAL OUTDOOROVÝCH FILMŮ 2020

/ 20.30 hod. / Amfiteátr na Horečkách

Projekce těch nejlepších vítězných filmů loňského ročníku festivalu outdoorových filmů.

10. 8. SLEZSKÝ RYNEK - FARMÁŘSKÝ TRH / 8 - 16 hod. / náměstí

13. 8. JIŘÍ SCHMITZER

/ 19 hod. / Autokemp

Jiří Schmitzer je český herec, který si získal velkou popularitu také svými koncerty, recitály s kytarou a jeho vlastními písněmi. Sám o své hudbě mluví jako o acoustic-punku, ale berme to s mírnou nadsázkou, protože díky své nezařaditelnosti na jeho koncerty chodí jak rockeři, tak milovníci folku či divadelní příznivci. Mezi písněmi Jiří provází koncertem s kouzlem a vtípem jemu vlastním. Vstupné 120 Kč, děti 60 Kč.



13.–15. 8. MEMORIÁL JIŘÍHO RAŠKY / areál skokanských můstků

Informace na www.skokyfren.cz.



21. 8. DEN SE ZÁCHRANÁŘI

/ od 10 hod. / hasičské hřiště

Již podeváté bude patřit předposlední prázdninovou sobotu hřiště frenštátských hasičů záchranným všeho druhu. Bližší informace na samostatných plakátech. Vstup zdarma.



21. 8. FRENŠTÁTSKÉ SLAVNOSTI

/ Amfiteátr na Horečkách

Folklorní festival. Bližší informace na samostatných plakátech.



26.–27. 8. 4 DOHODY

/ Amfiteátr na Horečkách

Akci pořádá PROUDY INSPIRACE z.s.

27.–29. 8. KOŇSKÁ MAST BESKYDSKÁ SEDMIČKA

Mistrovství ČR v horském maratonu.



31. 8. SLEZSKÝ RYNEK - FARMÁŘSKÝ TRH / 8 - 16 hod. / náměstí

Z maratonu se za ty roky stal sprint, vzpomíná Karel Loprais na závod, který mu před 35 lety změnil život

Když někde v republice řeknete, že jste z Frenštátu, nejspíše uslyšíte: „Jo, znám, odtud je Jiří Raška že?“ Stane se ale, že uslyšíte ještě jedno jméno, zvláště od příznivců motorsportu. Karel Loprais. Aby ne, vždyť na nejtěžší vytrvalostní Rallye Paříž Dakar posbíral z devatenácti startů 6 zlatých, 4 stříbrné a 1 bronzovou medaili. V té době neměl žádný jezdec lepší bilanci a Karel si tak vysloužil zaslouženou přezdívku Monsieur Dakar. V letošním roce uplyne 35 let od doby, co se naplnila, z pohledu té doby, poněkud bláznivá myšlenka, vyrazit na Dakar s Tatro. A Karel byl díky svým zkušenostem od samého začátku u toho. Zeptali jsme se jej proto, jak mu Dakar změnil život.

■ *V té době jste byl již zkušeným testovacím jezdcem Tatry a v závodech jste zúročil zkušenosti za volantem v extrémních podmínkách. Už při druhé účasti v roce 1987 jste získal pro Tatru dakarské stříbro a o rok později jste poprvé vyhrál. Jak se dnes díváte na ten váš úplně první závod?*

Bylo to pro nás všechny, kteří jsme tam byli, něco úplně nového. Nevěděli jsme do čeho jdeme. Na první závod jsme vyjeli se dvěma sériovými vozy, Tatro 815. Vedení Tatry vybralo šestičlennou posádku, byli to převážně chlapi ze zkušenosti. Jediný Josef Kalina přišel z Motokovu, podniku zahraničního obchodu, který cestu financoval. Druhý navigátor byl konstruktér a projektant Jaroslav Krpec. Prvního ledna 1986 závod odstartoval z Paříže.

■ *Jaké bylo přijetí v Paříži?*

Tam to bylo obrovské. Na pařížském náměstí Trocadéro přišlo na start tisíce fanoušků podívat se na zahájení dalšího ročníku Rallye Paříž – Dakar. Na startu vyhlášovali



Karel Loprais s manželkou Danuší

zvučná jména pilotů, kteří jezdili formule. Byl to pro nás obrovský zážitek, všichni jsme sbírali zkušenosti. Měli jsme navigátory, kteří uměli plynne francouzsky, jinak bychom byli ztraceni. Dostali jsme se na západ, na startovní čáře s námi známá jména a my kluci z Valašska jsme zkoušeli štěstí mezi světovými značkami.

■ *První závod a hned velká naděje na vítězství.*

V tom roce 1986 jsme nasadili dva kamiony s pohonem 6×6. Bojovali jsme o vítězství, ale trasa nás zavedla do měkkého terénu, kde zůstalo více kamionů. Tatrovka je v zásadě konstruována jako terénní auto do složitých podmínek, ale 6×6 nebyl ideální pohon. V našem prvním ročníku byl navigátorem inženýr Slávek Krpec, který ta auta stavěl a věděl o nich nejlépe. Už v průběhu závodu mluvil o tom, že s šestikolkou se dá sice závodit, ale v rychlosti nemá na čtyřkolku. Takže se rozhodl a postavil čtyřkolku. Hned začal pracovat na novém modelu. Vymyslel čtyřkolový nákladák a s ním jsme byli následující rok na druhém místě. Ze čtyřkolek byla nejspěšnější Puma. Podle mého názoru z pozice řidiče to byl jednoznačně nejlepší terénní závodní kamion, jaký Tatrovka vyrobila.

■ *Tehdy se ještě závodilo na africkém kontinentu...*

Ano. Jezdilo se ještě klasicky z Francie přes Alžír do senegalského Dakaru. Trasa se několikrát měnila, kvůli protestům a napjaté politické situaci byla rallye nejprve v roce 2008 zrušena úplně a v roce 2009 se kvůli bezpečnosti závodníků a doprovodu přesunula do Jižní Ameriky, kde se jezdí dodnes.



■ *Která cesta byla pro vás nejvíce náročná?*

Byla to asi vůbec ta první cesta, první závod, protože jsme nevěděli, do čeho jdeme. Jeli jsme ranní i noční etapy, a když jsme přijeli do Paříže, spali jsme 24 hodin v kuse. Byl jsem rád, že jsem to přežil.

■ *Která závodní trať vám utkvěla v paměti?*

Nejkrásnější cesty byly určité v Africe, kterou jsme projeli všemi směry. Například jsme jednou jeli trať Paříž – Kapské město nebo jsme projížděli celý Egypt. Nejnáročnější byly duny, z kopce do kopce. V písku se jezdit dá, v dunách ne.

■ *Jaké bylo tehdy zázemí?*

Vše, co jsme potřebovali na závod, jsme si vzeli s sebou na autě. Spali jsme pod širákem nebo pod autem. V prvním našem ročníku byly navíc etapy, kdy se jelo přes den, pak byla chvilka pauza a následovala zase noční etapa. To jsme spali skoro za jízdy. Před oddychem měla přednost oprava auta. Později už jsme si vozili matraci a stany. Dnes už závodníci využívají obytné vozy. Teplá voda byla po dojezdu, ale když jste přijeli večer, měli jste smůlu. Servis na Dakaru je dnes jiný. Jezdci si k večeri prý mohou vybrat z několika druhů steaků. My fasovali

konzervy, které byly tři dny po sobě stejné, takže když jste ji otevřel, už jste věděl, že na ni nemáte chuť. Naštěstí jsme měli v autě zásoby – zlatý lančmit, klobásky a česká vepřovka.

■ *Jak moc se rallye během čtyř dekad proměnila? Jak jiný je Dakar v Americe?*

Je podstatně civilizovanější a bezpečnější. Nenavigujete podle krajiny a map, ale koukáte na display. Mimochodem před třiceti lety GPS nebyly a pokud je některý tým měl, nesměl je používat. Ne každý si je mohl dovolit koupit a pořadatel chtěl, ať máme všichni stejné podmínky. K dispozici jsme měli mapu a kompas a bloudění v rádech desítek kilometrů bylo běžnou součástí závodu. Dnes by stačil běžný satelitní navigační přístroj. Trend je takový, že navigování na Dakaru má svá přesná pravidla a omezení a umění navigace je stejně důležité jako umění být rychlý. Dakar je považován za nejtěžší vytrvalostní závod. Z maratonu se za ty roky stal sprint, ale pořád platí, že tady nejde jen o řídicí umění a rychlost, ale abyste se vůbec dostali do cíle, tak potřebujete nejen spolehlivou techniku, ale taky vyčerpávající navigaci a pořádnou porci štěstí.

*Děkuji za rozhovor,
Romana Stejskalová*